

21. gada-gahjums.

Maksa ar peesuhitichanu
par pastu:

par gadu 1 rub. 60 kap.
" pufgadu 85 "

Maksa bei peesuhitichana
nas Rihga:

par gadu 1 rub. — kap.
" pufgadu 55 "
" 3 mehrejchi 30 "

Mahj. w. reel isdohis fess-
beenahm no p. 12 fahstoh.

Mahjas weefis.

Ernst Plates, Mahjas weefa ihpachneeks un apgahdatajs.

Mahjas weefis isnaht ween reis pa nedetu.

Maksa
par fludinaichanu:
par weenas fleijas smalku
rakstu (Berit-) rindu, jeb
to weetu, to tahda rinda
eenem, maksa 10 kap.

Redatzija un ekspedizija
Rihga.

Ernst Plates bilshu- un
grammatu-drufatawa pee
Wetpera balnijas.

N° 9.

Sestdeena 28. Februari.

1876

Rahditajs.

Jaunatahs sinas. Telegrafa sinas.
Sefshemes sinas. No Rihgas: manigs krahneeks; N. L. beedribas
gada-swehti. No Bolberajas un Dinamindes: pahr tureenās floblas usplaut-
shanu. No Džheres: isfakbrojums un attaisnojums. No Dohbeles: flob-
las buhshana un pagasta wezate. No Kulbigas aprinka: pahr floblas-fa-
pulzi. No Schitomiras: wiltigas naudas taishtajs.
Ahrsemes sinas. No Franzijas: Don Karlofa zeloshana pa Franziju
un Angliju. No Portugales: labibas no-augshana. No Spanijas: Karlisku
buhshana. No Turzijas: pahrgrohshumi tazel nemeeru pee Turkeem.
Uhdens pileena oshwibas gahjums. Sibirija, Rihnas rohshchas, Amur-
semes. Sinas pahr usfauktem Rihga. Atbildes.
Peelikumā: Laimes falejs. Graudi un feedi.

Jaunatahs sinas.

No Rihgas. Preeksch schejenas ohsta buhwehshanas 1858.
gada tika usamta nauda un icho parahdu atlihdshinaja zaur
to, ka eewedamahm un ihwedamahm prezehm uslita fewishku
nodohshchanu, 12to procentes-datu. Schi nodohshchana tagad
atzelta, ka „Wald. weht.“ sino.

No Pehterburgas. Ka tureenās awises sino, tad nahloshcha
nehnescha beigās us Pehterburgu atbraukshocht Persijas troh-
namantineeks. Winsh efoht kahdus 25 gadus wezs, no au-
guma widuweis, mati melni un garas uhfas.

— Ka kahda tureenās awise („Иввалидь“) sino, tad
generalim Kolpakowskim nolajsta Wiju-augstaka pawehle, lai
Kofandes eedshwotajem pasludinajoh, ka Kofande ar Kree-
wiju faweenota. Kofandeshu preekschneeki nahlfuschi pee
generala Kolpakowsky, tam pateiktees, ka ar Kreewiju efoht
faweenoti.

— „Wald. wehtnesi“ ir isfludinati Wiju-augstaki apstip-
rinatae (6. Fbr.) nofazijumi pahr tam, ka un kad gawiles-
swehtki (jubilejas) swinami. Turpmat gawiles-swehtku swi-
neschana buhs atwehleta til tad, kad kahds weena un tai
pafcha weeka un amata ne masak ka 25 gadus fahijis un
ari tad swineschana til war notikt ar waldibas ihpafchu attau-
shanu. Fabriki jeb zitas kahdas eeriktas war swineht fawus
gawiles-swehtkus, kad 50 gadi pagahjuschi.

No Turzijas Nemeerneeki islaiduschi pasludinajumi jeb
proklamaziju pee leelwafsim. Scho pasludinajumu, kuru kahda
ahrsemes awise pasneeds, mehs schi ihfaku fanemtu faweam
lasitajem pasneegsim. Minetais pasludinajums fahfahs ar
teem wahdeem: „No zitas pufes efam ishdreduschi no pah-
grohshchanas preekschlikumeem, ko Ciropas waldibas fa-
stahdijushchas, lai Turzijas apspeestee kristitee nahktu pee tah-
dahm pafchahm teefbahm, kahdas ir turku-tizigeem. No wifeam

schem pahrgrohshchanas preekschlikumeem mehs neka nesa-
prohtam, preeksch mums tee preekschlikumi netikai nedrohshchi,
bet pat teefcham ne-isdarami. Jhstu no Ciropas wafsim ap-
galwotu brijwibu, to mums wajaga. Ja mums to nedohd,
tad muhs kapā eegrushch. Tikai ihsta brijwiba war eefpeht,
lai mehs fawus kara eerohtshus pee meera liktum; bet lai
muhs isnihzinatu, preeksch tam wajaga dauds wairak to kara-
eerohtshu neka tagad Turkeem ir. Mufsu afinis kleebs pehz
atreeshchanahs! Palihdseet! palihdseet mums tagad jeb nekad!“
To teituschchi wini issafa fawu pateizibu Austrijai, kas winu
behneem un feewahm patwehrumu un pasparni dewuschchi un
ari Anglijai. Tad wini usajina Serbiju un Montenegro,
lai pee kara nemohd dalibu un faka, ka wini duhshchigi eenaid-
neekam preti stahshchotees un tamehr zihniychotees, lihds eenaid-
wofu pahwaweschocht. Wini griboht to paschu brijwibu
un swabadibu panahht, kahda ir Montenegroi un zeroht us
wareno, stipro, flaweno Kreewiju, ka ta wineem parahdijsho-
tees par brijwibas Mesiju. Ari no zitam Ciropas wafsim
wini luhdsoht palihdsibu.

No Magdeburgas pilssehtas teef sinohts, ka Elbas leelupe
ispluhsdama ir leelu pohstu padarijuse, ihpafchi weenam zee-
mam leela stahde notikuse, tur lihds kahdahm 700 mahjahm
pahwpluhdushchas. Zaur leelu uhdeni ehlas ta ismirkuschas,
ka feenas iskritushchas, dauds nami fagruwuschchi. Waldiba
suhthijuse saldatus palihga, kas strahda pee dambjeem, lai wa-
retu pluhdus fawaldih.

No Rohmas teef sinohts par kahdu pahdrohshchu krahp-
shanu. Kahds bija Rohmas bankā eekihlajis wefseles ar
fehina Wiktor Emanuela parakstu. Wehlat israhbijahs, ka
paraksts bija wiltigs. Schihs wiltibas isdaritajs ir peekerts
un winsh ari tohs wihrus apshmejis, kas winam pee mine-
tas krahpschanas palihdsejuschi.

Telegrafa sinas.

No Berlines tai 25. Februari. Basnijas lectu teeja no-
spreeduse, ka Minsteres biskaps Brinkmans no amata atzelams.

— Edinburgas herzogs un herzogene tai 25. Februari
preeksch pusdeenas Berline atbraukuschchi. Wini tika pee bab-
nushcha fagaiditi no Wahzijas trohnamantineeka un wina lau-
latas draudsenes un pawadati lihds pilei, fur brohklaste tika
tureta. Pultsten 2 pehz pusdeenas Edinburgas herzogs un
herzogene nogahja pee Wahzijas keisara un keisarenes.

Cefchsemes sinas.

No Nihgās. Tai 18tā Februari pehz pusdeenās, ee-eet Ritter-eelā kahdā namā weens jaunš wihričhēis, pee dšihwofla jaimneežes, eedohd tai weenu sīhmiti ar winas wihra wahrda parafstu, kurā rakstihš, lai wina feewa eet tam zilwekam lihds uf Nihgu, un isdara, ko winšč wehlahs, pašam efoht tagad tahds darbs, ka newarohd eet. Saimneeze praša, kahdas winam dariščhanas Nihgā. Wihra draugs faka: ka efoht mantelis eekihlahšs par 150 kap. un griboht to isnemt, tadeht lai wina panemoht to waijadšigo naudu lihds, teikdams, ka winam manteli efoht kahdi 500 rubl. eefchuhti. Un wehl daščadi runajis: jif wini laimigi buhščoht zaur to palihdsibu.

— — — — — Saimneeze faka, lai atmahf wakarā pulksti. 7, tad wihrs buhs mahjā, un warbuht, ka winšč warehs lihds eet. Kad wihrs wakarā mahjās pahreet, tad feewa praša: kas tas par zilweku, ko tu ar to sīhmi tē pee manim atfuhtiji? Wihrs faka, ka ne-efoht newoena zilweka fuhētjis, nedš ari kahdu sīhmiti rakstijis. Laitam blehdim bij kahds nodohms, uf kahdu wihs waretu peefrahpt un aplaupiht. Kad nu bešī ween peedšihwojam, ka sagli ar daščadeem isdohmajumeem pat deenas laikā, eet eefšč dšihwofteem un mahjā buhdamas familijas ranga peefrahpt un aplaupiht: tad zaur fcho lašitajus darām usmanigus, no blehscheem un sagteem fargatees. **Dannbergis.**

Wehl no Nihgās. Tai 19tā Februari, tapat kā ziteem gadeem, Nihgās Latweešču beedriba šwineja fawus Stohs gada šwehtfus. Beedribas preeščhneeks K. Kalnina k. šwehtfus atklahjis, tureja šwehtfu runu. Zeen. runatajs šazija, kā katram gadu-sinteniim tā muhsu gadu-sinteniim faws weids faws raksturs. Do jo plaščaki pahrspreedis zeen. runatajs klawstijaju wehribu greesa uf muhsu plaščo tehwiju, Kreewiju, šazidams: „Zif daudš brihwibas un laimes muhsu šchehšir-digais Keisars zaur wezu eestahdijumu pahrgrohsščhanu un pahrlabosčanu ir nešis wišu fawu pawalstneeku un ari muhsu mafahs tautinas — Latwju — dšihwē! Kas to war ihšumā wišu issazihš un aprakstihš! Bet tas ari nemas naw waijadšigs, jo katris to patš lihds šajutis, lihds peedšihwojis. Beetiks, kad es šchodeen tikai ar pahra wahrdeem usrahdu uf teem wišwarigakeem muhsu Keisara Aleksandera II. waldisčanas laikā dohteem likumeem un dšihwes eestahdijumu pahrgrohsšijumeem, kā: dšimtbuhščhanas atzelschanu Kreewijā (1861 g.), semstibu un jaunu teefu eeweščhanu Kreewijā (1866. g.), jaunu pagastu likumu isdohščhanu un jaunu pagastu waldisčanu eeweščhanu Baltijā (1866. g.), jaunās pilšfehtu pahrwaldisčanās eeweščhanu Kreewijā (1870. g.), un wišpahrigas kara-klawstibas eeweščhanu wišā walsti (1874. g.). Kas war leegt, ka zaur fcheem wišu pawalstneeku dšihwi aiferdameem un pahrgrohsšidameem likumeem ir dšihwinats, mudinatš un šaudsetš pawalstneeku gars, pašcheem ruhpetees un gahdaht par fawu labklahščhanohs. Kas war leegt, ka ar zetu-, wefelibas-, škohlu-kohpsčanu un t. j. pr. Kreewijā un ari Latwijā tagad stahw daudš labaki, ne kā kahdus 10 un 20 gadus atpakaļ? Kas war leegt, ka Kreewijas semstibu un pilšfehtu un Baltijas pagastu eestahdijumi dibinajahs uf pašchwaldibas prinčipa?“ Do šazijis K. K. l. fawā runā jo sīhki peemineja beedribu pašču. Pehz noturetas runas tika preeščhā lašiti apšweizinaščhanas telegrami, kas beedribai peefuhtiti no ahteenas. Telegrami šfaneja tā:

No Behterburgas: „Gaišma ausa. Biahlu mahsa, Ieežes sīhku mainadšim! Lai spihd tawis mainadšinis pret to rihta aufeklit!“ (20 parafsti.)

No Maskawas: „Lihdsšwinedami Maskawas tauteešči šweizina Nihgās beedribu gada-šwehtfus. Strahda, gahda, tauta gaida!“ (13 parafsti.)

No Tehrpatas: „Lai graudi, augli, eetežetees šteisahs!“ Dašči Tehrpatas Latweešču študenti.

No Walkas (latiniski): „Kas grib meeru, lai taišahs uf taru!“ Kahi tauteešči.

No Wilnas, ar rakstu (wahzifli): Es un dašči weendommeekti tulščojam fawas glahšes lihds pehdigai pilei: uf tahs mums wišeem tit dahrgas beedribas plautščhanu un šelmigu darbosčanohs!“ Iwan Šimüller.

No Bolderajas un Dinamindes. Zeen. lašitaji gan wehl atminešees, ka „M. w.“ № 47 p. g. no kahdas preeka-deenas kas wišeem Dinamindeeščheem un Bolderajeeščheem peedereja, no G. J. l. tika pašinohts. Bet kad nu atkal kahds preeka laizinsč peedšihwohts, kahdu mehš nemas nebiam zerejušči, tad zeen. lašitaji par launu nenems, kad atkal no muhsu widus kahdus wahrduš usšihmeju. Kā daščheem sinams, pee mums lihds šchim nekahdas treetnas škohlas nebija un nu pehz ilga tumšcha mahtonu laika nezerohd mihta faulite šakta spihdeht. Mums tagad, paldees mihtam Deewam, jaw no 11. Augusta 1875. g. weena škohla, kas deenu preešč tam 10. Augustā no zeen. mahžitaja Stoll k. tika eefwehtita. Bet kamehr škohla tika atwehreta, deesgan bija grehtumi un kawekli zetā. Kā jaw sinams, tad preešč škohlas waijaga namu un preešč škohlotaja lohni. Tē nu waijadšija pee muhsu laudim weenprahtibu un faderibu, lai labo mehrti waretu aifšneegt. Bet kas to dewa! Muhsu draudšes starpā wehl daudš tahdu ir, kas tumšibu wairak mihta naka gaišmu; ta-pehz zeen. v. Hertwiga kungs nepatahwahs wis uf publiku, bet ko dohmaja, to ari nebihdamees šakta isdariht. Škohlotaju Žilinskij l. šadabujis un eefahšumā tik preešč ehrgetu špehleščhanas ar zitu gohdinajamu basnijas wihru lihdsšinaščhanu pahr 200 rub. šudr. lohnes par gadu nolihdsis, šakta tas pahr škohlu ar to pašču aprunatees, uf ko G. J. l. Dinamindes puše weenu mahju no kaufmana Bulberga kunga par 200 rubl. šudr. par gadu isihreja. Pehz nezil ilga laika zeen. v. Hertwig kungs eefneedsa Nihgās birščas komitejai luhgščhanas rakstu, lai preešč škohlas ušturesčanās palihdsibu dohdohd, ko ta ari laipnigi peenehma un nu katru gadu 500 rubl. škohlai pahr labu ismaksā kaufmanu beedribas kungi, kam eefšč šcheijenes šemas ohstas šabriki peederigi un no šchihš sumas lihds kahdi 20 behrni palihdsibu dabu un zita nauda preešč škohlotaja lohneščhanas paleef. Tē klahš japeemin weena gohdajama wihra wahrds, kas, kad škohla eefahlahš, 50 rub. šudr. preešč škohlas leetahm dahwinajis, tas ir zeenigs kugu-buhwetaja meisteris Girgensen kungs, kas ari basnijas preeščhneeks ir un nedara wis neko ar tukšcheem wahrdeem, bet katrā reišā, kur palihdsibas waijaga, ar darbeem to parahda un isdara. Tapat tas ari wairak reišes preešč škohlas ir malku dahwinajis. Tagad škohla 140 behrni mahzibas dabu. Beš wišeem ziteem, šchini laikā pašihštameem mahzibas gabaleem teel ari Grantšču waloda, kā ari klaweeru špehleščhana mahžita. Beš tam wehl zaur G. J. kunga iŕgahdaščhanu jaw kahdas 70 kohku štintes ir eemantotas, ar ko šehneem šaldatu munštute no Metz mehne-

fcha fahkoht tiks mahzita, turklaht ari wingroščana netaps aismiršta. Skohlotaja k. redsedams ka wina fpehks buhs preefšch til dauds behrneem par masu, peenehnia few palihgu. Bes tam wehlat zaur zeen. v. Hertwig lunga isgahdaščanu nupat M. Plahpes k., kas Baltijas Kreemu seminarijā fawu mahzibas laiku pabeidšis, ir peelikts par Kreemu-walodas skohlotaju. Tikai ar feeweešču skohlotajam naw lihds scho-deen labi isdeweēs. Gan deht tahs leelas lohnes, ko tahs pagehr, gan ari neprafdamaš ar 50 lihds 60 meitenehm apeeteēs. Es fawu pašinojumu beigdams newaru nozeesteēs fawu preeku, ko ari muhšu starpā dauds tapat juht kā es, no wišas firšs isteikt. Karstas pateizibas lai ir teem kungeem, kas til ne-apnikušči gahdajušči un gahda, puhlejušcheēs un puhlejahs, lai ari pee mums Dinamindeeščeeem un Bolderajeefcheem tas pirmāis wahrds iš Deewa mutēs, prohti: „Lai tohp gaisma,“ — peepilditohs. A. M.

No Džgeres:*) Gan ilgi lawejohs, negribedams Žums J. D. kungs uš Žuhsu ohtra raksteena „Mahjas weeša“ išg. g. 29. numurā, atbildeht, tapehž ka Žuhsu raksteens rahda, ka wina fastahditajam waijag buht zilwekam, kuršč waj nu tihščam tā išturahs, jeb wina gara-rohbesčas ir pahraf šchauras un uš tahda raksteena es negribeju atbildeht; bet kad nu šchis pats Žuhsu raksteens, lihds ar manu peršonu, aisker ari wehl daschus žitus, tad peerumatam no ziteem, man waijadseja par attaiņošchanohs wehl kahdus wahrdus rakstih.

Ba preefšchu tad man tagad ir jafaka, ka es zeešči un nepahrgrošiami pee ta paleeku, ko fawā pirmā raksteena par Džgerneefcheem un winau dšihwi ešmu rakstijis. Ja Žums patihk, tad gahdajeet par to, ka Žuhs manus wahrdus pareiši faproheteet, tad ari isprafiseet, kurā sinā es ešmu Džgerneefchus usteizis. Žuhs fakeet, ka es Džgerneefchus aistahwedams, teem efoht „labu pliki“ dewis. Kā lai to faproh? Ja es kahdu aistahwu, tad es winau drihsak glandu, bet ne plikeju. Bes tam man ari japeemin, ka Džgerneefcheem aistahwetaja newaijag, jo tee aistahw pašchi fewi. Žuhs raksteet: „Gauscham behdigi, ja wiši tā dohmatu, kā B. k. dohma no Džgerneefcheem, tad ilkatris wehl fnaustu dšitā gara meegā, tapehž ka bagatais negrib un tas nabags to nespehž.“ Es ne-ešmu wis tas weenigais, kas dohma, ka labak ir labu teatera-israhdiščanu skatiteēs un tur ko eewehroht, nela mutkiski ahštiteēs un dohmaht ka šchi, pašcham gaismas-nesejam, tas ir tahdam teatera-fpehletajam, ne-isprohtama mahkšla, skatitajus no „dšitā gara-meegā“ krauzehs, bet lihds ar manim dohma tā dauds prahligu Džgerneefchu un tomehr tee nesnaufsch wis „dšitā gara-meegā,“ bet reds gaismu jaw it brangi. Nabagi sinams jaw to newar eekahroht un dabuht ko bagatee; teem ir daschs labs preeks japezeefsch. Es gan ari wis ne-ešmu fajijis, ka Džgerneets nelad teateri nespehlehs. Ko nu no ta! Nebuhs wis wairs ilgi jagaida, tad ir pat awises nesihš sinas pahr muhšu teatera-darbeem. Žuhs maldateēs, J. D. kungs, kad Žuhs dohmajeet, ka pee mums basnižā šchkesters dšeedaščanu wada. Ne, tas ir šche skohlmeistara peenahkums. Ja skohlmeistars dšeed meldinu pehž wezas wihses, tad dšeed draudse ari un prohtams tapat ir Punscheta meldinūs, bet nelad tā, kā Žuhs fakeet: „šchkesters dšeed tehwu-tehwa-meldinūs un draudse atkal pehž Punscheta grah-

matas.“ Wifeschanas dšeedaščanā ir pee muhšu draudse basnižā tapat notikuščas, kā tas noteek wehl ir tagad, pat tahdās draudses, kur jaw konzertes ir tikušchas isrihtotas. Es paleeku pee ta, ka mums pehž mahzitaja usdewuma ir til 45 behrni, kureem ir skohla ja-apmekle. Kad nu es atminohs, isgahjuščo wafar, kahdam man pašihstamam Katrineetim J. Damberg kungam — kuršč Žuhs ešcet — stahstijis, ka mums buhtu pahr par 50 behrneem, ja wišus pehž likuma suhritu skohlā, kas tad šche par nepateesibu, kuru Žuhs man pahrmeteet?

Par muhšu fainneeku-mahjahm runajoht, es newaru žitadi, ka to, man no Žums peemehrito nepateesibu, tagad Žums atdoht. Mums naw wairak kā 67 fainneeku-mahjas, ko es waru peerahdiht. Lohpumuščas, krohgi, muišchas kalpu-mahjas, neteek nekur par fainneeka-mahjahm fauktas. Par muhšu skohlas-galdeem ešcet Žuhs, Damberg kungs, johzigas sinas lasitajeem pašneegušči. Tee efoht tahdi, kuri „pee-auguščam lihds degunam sneeds“ un atkal tahdi, ka „mašinee fawus degunus war nolaušt.“ Mudulis preefšch šchahdeem ehroma-galdeem efoht no manim meistaram dohts. Ne, tas ir par dauds, tahdu gohdu es newaru nepeluhjis fanent! Galdi ir taišiti pehž zeenijama Guleke lunga mudula un mehra, kas atrohdašs Mihgas wahzu awiše „Zeit. für Stadt un Land“ no 1874. g. ar № 252. — Waj nebuhtu labak, Damberg kungs, kad Žuhs par kahdahm leetahm nerakstitu, kuras Žuhs nesineet un ari ne-isprohteet? Žuhs ar to few skahdi dateet. Blumenbergs.

No Dohbeles. Dohbeles wahzmahzitajs, A. Bielenstein k., jaw preefšch kahdeem 3 gadeem eegahdaja Dohbeles basnižas ehrgelneeka mahjā skohlu, kurā wišs tas pats, kas latrā pagastiskohlā, tohp mahzihts — til ween wahzu walodā. Par skohlotaju tē ir ehrgelneeks Franzmann k., Irlawas skohlotaju seminari ismahzijeēs. Šchai tā fawamai „ehrgelneeka laulskohlai“ ir lihds šchim laimejeēs, Dohbeles apgabalā zaur fawu stingribu it labu flawu eepelniteēs. Tagad Dohbeles wahzu-mahzitajs grib šchai skohlai wehl kahdu ruhni likt peebuhweht klahht preefšch elementar-klases ar diwahm šchirahm un pee tam noluhstojahs uš aplahrteju pagastu peepalihdsibu. Ne-ilgi bij tē Dohbele aplahrtejee pagastwezakee uš fapulži tapušči ja-aižinati. Sapulzejušcheēs isfajijušči, ka wiri ari labprahht kreetnu elementarskohlu Dohbele wehloteēs, tomehr to newarohht wis ar Dohbeles wahzu pagastiskohlu sem weena pajumta un skohlotaju faweenohht; tahdu elementarskohlu waijagoht ihpašči dibinaht, tani kreetnu apstiprinatu elementarskohlotaju eegahdaht un skohlu pašchu sem pilsehtskohlu pahrwaldibas stahdinaht. Šchoreiš wehl naw mahzitajs un ehrgelneeks aplahrteju pagastwezaku padohmus warejušči peenem, — redsesim, kā buhs uš preefšchu.

No Kuldigas aprinka. Ari šchis aprinkis jaw nu fahk peefskaititeēs pee teem ziteem, kureem skohlotaju-fapulžes wairs naw til šweščas. Lai gan par to tai 3. Janwari šch. g. Saldus skohlas namā isrihtotu fapulži mums lihds šchim wehl naw nelahdas flaidrakas sinas pašneegtas, tad tomehr ta muhs pawedina, uš winas darboščanohs un noluhku kreetnas wehribas grohših. — Pagahjuščā gadā ir Kuldigas aprinki 3 leelakas skohlotaju-fapulžes tapuščas noturetas un tikai par diwahm tika mums fawā laikā flaidrakas sinas

*) Peefšhmejums. Šchis raksts tikai tagad redakcijas roklās nahžis. Red.

paſneegtas. Ja nu mehſ ſchihſ diwas, pag. gadà tē notu-
retas ſapulzeſ, ſchodeen tuwaſi apluhkjoam, tad redſam, ka
Kuldigas ſkohlotaſi wehl naw deeſgan raudſijufcheeſ, ar ſcha
laila wiſwajadſigakeem praſijumeem eeſaſhteet. Nu, zen-
figſ eeſaklums war augligu galu panahkt! Weena no tahm
mums plaſchali paſinotahm konferenzehm notureta Gaikōſ,
tai 1. Augſtā p. g., uſ ſchihſ ſapulzeſ ir it ihpaſchi lihdi-
ſchinigee Salduſ apgabala ſkohlotaſi-ſapultſchu zihnijumi
un panahklumi tapuſchi peemineti; tad tikufchi Kurſemeſ jau-
nee ſkohlāſ likumi, kà ari Waltāſ ſkohlotaſi-ſapulzeſ proto-
kolſ no 2. un 3. Juhniſa p. g., preekſchā laſiti. Wehl ti-
ziſ ſpreekſt par kreetnaku deenas-grahmatu eeſeſchānu lau-
ſkohlāſ un beidſoht par Kurſemeſ ſkohlotaſi atraitnu un
bahriau palihdſibaſ-lahdi. Par deenas-grahmatahm ſpreekſoht
ſapulzeſjuſcheeſ wehl ne-efoht pee nekahda gala-mehrka nah-
kuſchi; par palihdſibaſ-lahdi runajoht, wini naw eeſpehjuſchi
uſ paſtlaſhwigāſ lahdeſ dibinaſchānu fataiſiteet, turpreti pehſ
ſawu mahſitaju preekſchlikuma nodohmajufchi pee Kurſemeſ
palihdſibaſ-lahdeſ peedaliteet. — Ohtra ſapulzeſ bijuſe Kabi-
leſ ſkohlāſ namā, tai 7. Oktoberi p. g., kur ſpreekſt pah-
muhſu laſtrakſtu aplameem ſtrihdineem un ihſumā pah-
ſkohlāſ-ſtrahpehm. Beidſoht tē wehl tiziſ pahrunahſt par win-
groſchānāſ-mahzibu lauſkohlāſ. Wingroſchāna efoht jaw no
ſeneem laikeem kà meeſaſ ſtiprinaſchānāſ lihdiſekliſ dereſiſ, ka
behri zaur wingroſchānu topoht pee rahmigakāſ un mohdri-
gakāſ iſtueſchānāſ ſkohlāſ peetureti, ka wingroſchāna gah-
dajoht neween mahjāſ, bet ari kara-deeneſtā par kreetnu weſelibu
un lunkaineem lohſekleem. Sapuſize apnehmufcheſ, ziſ ween
eeſpehjamāſ, par wingroſchānāſ-mahzibaſ eeſeſchānu lauſkohlāſ
ruhpeteet. — Par ſkohlotaſi-ſapulzi Salduſ ſkohlāſ
namā, tai 3. Janwari ſch. g., kà jaw augſchā peemineſjam,
mums wehl naw eeſpehjamāſ, kaut ko tuwaſu paſinoht, tomehr
zeram, ka to drihſ wareſim un ka tē tad ari buhſ wairak
taſ eeſehrohtſ, par ko wehl ne ſen ſiklab muhſu Wahzu
(„Mit. Btg.“ — „Herold“ xc.) kà Latweeſchu laſtrakſti
juhdeſjahſ, prohti: muhſu ſcha laila pagehriſbaſ uſ ſkohlāſ-
lauka. B. K.

No Schitomiraſ teel kahdai Kreemu awiſei ſinohtſ pah-
ſchahdu atgadijumu: tai nakti no 5ta uſ 6to Februari tika
Schitomiraſ pilſſehtaſ ſanemſt kahdeſ bagatſ naudineekſ, kaſ
nāudu uſ leeleem augteem aiſdewa, ko Wahzu walodā noſauz
par „Bucherer“ un Latweeſchu walodā waretu noſaukt par
„naudaſ-rauſi“ (kaſ nāudu rauſch) jeb „naudaſ-puhki.“ Kad
nu minetu naudineeku uſ zeetumu aiſweda, tad wina mahſa
tika iſnekleta un tur efoht atraduſchi wiltu papihra-nāudu,
maſchineſ preekſch ſchahdaſ nāudaſ ſagatawoſchānāſ un diwi
wiltāſ paſeſ.

Ahrſemeſ ſinaſ.

No Franzijaſ. Kà jaw iſgahjuſchā numurā ſinojam, tad
Don Karloſſ Spaniju atſtahjiſ un uſ Franziju aiſdeweet.
Bah- wina brauſchānu zaur Franziju kahdeſ Pariſheſ awi-
ſchu ſinotajſ rakſta tā: Don Karloſſ bija to attauſchānu
dabujſ eekſch Po (Pau) pilſſehtaſ deen' un nakti ilgali pa-
likt. Iſgahjuſcho treſchdeemu winſch atſtahja mineto pilſſehtu
un dewahſ uſ Orleanāſ-Pariſheſ dſelſzeitu. Uſ dſelſz-zela
bahnuſcheem tika wiſſ ſagahdahtſ, lai Don Karloſſ beſ ka-
weſchānāſ waretu nobraukt uſ Bulonāſ pilſſehtu; ari polizeja
uſ tam ſlatijahſ, ka winſch ne zitur kà pa to nolikto zeitu

uſ Bulonu nobraukt. Tahſ pilſſehtaſ, kur Don Karloſam
bija attautſ apſtahteet, bija Bordo, Orleana un Etampe. It
lihdiſ ka brauzeenſ tur apſtahjahſ, tad polizejaſ deenaſneeki
winu pee bahnuſcha ſagaidija. Bordo pilſſehtaſ winſch pa-
kawejahſ kahdaſ 20 minuteſ un eekſch Orleanāſ pilſſehtaſ
winſch tureja brohkaſti, pee kam kahdi 9 lungi nehma dalibu.
Don Karloſſ, kaſ eeradiſ nelo ne-aiſmaſſaht, bet no zitu
lauſchu mantāſ un nāudaſ dſihwoht, ari to darija Orleanā,
prohti winſch aiſbrauza, brohkaſti ne-aiſmaſſajiſ. Bet turee-
nāſ reſtorazijaſ ihpaſchneeze bija ſchiglaka neka Spanijaſ
waldibaſ generati, kaſ kahwa Don Karloſam iſſchmaukt, jo
wina ſchigli, eekam brauzeenſ aiſbrauza, eeſahpa wagoni un
brauza lihdiſ Etampe, kur brauzeenſ peetureja un tur nodewa
ſawu rehkinu pah- patehreto brohkaſti. Taſ wirſneekſ, kaſ Don
Karloſam bija lihdiſ, rehkinu ſanehma un aiſmaſſadamaſ ſa-
zija: „Eſ pawijaſ biju aiſmirſiſ, ka mehſ wairſ ne-efam
Spanija.“ Orleanāſ bahnuſi Don Karloſam tika nodohtſ
telegramſ. Scho tegrāmu jeb telegraſa-ſinū winam bija ſub-
tijiſ wezaiſ pahweſtſ, ſawu ſwehtibu Don Karloſam uſ zelo-
ſchānu lihdiſ dohdamaſ. — Tā nu Don Karloſſ ſawu laupi-
ſchānāſ karu Spanija beidſiſ un ſem poliſzijaſ ruhpiſgāſ
gahdaſchānāſ zaur Franziju aiſbrauziſ, uſ Angliju braukdamaſ.
Paſaule jaw Don Karloſam teeſu ſpreeduſe, mehſ no ſa-
waſ puſeſ pah- wina, kaſ ſawadā ſinā ſlawenſ tiziſ, kahdu
wahrdū ſajijim. Don Karloſſ ir leekſ no auguma; wina
gihniſ, kaſ wiſat leelu gara ſpehku ne-iſrahda, ir tumſchi
rudſ no ſauleſ apdehſiſ. Winſch iſturahſ meerigi un rahda
jauktu prahtu, it kà winſch nokahdu kaunumu nebuhtu dari-
jiſ, nekahdaſ aſiniſ iſlehiſ, zilwekuſ nokahwiſ, zeemuſ node-
dſinajiſ, pilſſehtaſ iſpoſtijiſ u. t. pr. Tā aiſeet tahlā ſwe-
ſchumā taſ, kaſ ſawai tehwijai ſchetri gadi bijiſ par pohtu.

No Portugaleſ. Gan neweenſ awiſchu numurſ ne-aiſeet,
kaſ kaut kahdaſ ſinaſ no Spanijaſ ne-atneſtu, bet no Spa-
nijaſ kaimiau walſtſ Portugaleſ reti kahdu ſinū dabujam un
ko lai awiſchneeki ari ſino no walſtſ, kur meerſ walda un
nekahdaſ pahrgroſſiſchānāſ nenoteek. Tagad nu atnahkuſchaſ
no Portugaleſ pa leelakai daſai behdigāſ ſinaſ, prohti ſchi
gada raſchojumſ naw labi iſdeweet, labiba leela ſauſuma
dehl ſlikti no-auguſe. Waldiba par tam ruhpejahſ, lai waretu
taiſ apgabaloſ kaudim labibu aiſſuhtihkt, kur truſklumſ iſzehleetſ.

No Spanijaſ. Spanijaſ kehniſch Alſonſo, kaſ dehl
Karliſtu dumpja nobeigſchānāſ bija deweeſ uſ kara-lauku, ta-
gad, kur dumpiſ til lab kà pahmahktſ, brauſchjoht atpakat
uſ Madridi, kur winu kà uſwaretaju apſweizinaſchoht. —
Bah- Karliſteem runajoht japeemin, ka kahdi 10,000 Karliſti
iſ Spanijaſ aiſbehgufchi uſ Franziju. Franzijai deeſgan ne-
patikſchānāſ ar Karliſteem, kuruſ ta apſeetinaſuſe. Turpmaſ
dabuſim ſinaht, kaſ notikſ. Taiſ apgabaloſ, kur Karliſti ar
ſaweem breeſmu darbeem ploſſijufcheeſ, tagad teel wiſſ lah-
tibā eegroſſihtſ.

No Turzijaſ. Bah- tureenāſ walſtſ buhſchānu runajoht
japeemin, ka Turku waldiba wiſadi nopuhlejahſ dumpi apſpeekſ,
bet apſpeekſchāna negrib un negrib weikteeſ. Turklaht wehl
nahſ jaunee pahrgroſſijumi, kaſ pee Turkeem ſajet leelu nepa-
tikſchānu un nemeeribu. Wini tagad jo duſmigi uſ kriſiteem
Turzijaſ patwalſtreekem, tapehſ ka minete pahrgroſſijumi kri-
ſito dehl zehluſcheeſ. Nemeeribu un preteſtibu pret jaunee
pahrgroſſijumeem pee Turkeem eeſehrojoht jaſafa, ka Turku
waldibai grehti nahſſeeſ apſohlito pahrgroſſiſchānu iſdarikt.

Turklaht wehl truhft Turku waldbai naudas un bes naudas neko newar isdariht. Ja Turku waldbai atlaistu winas parahdus, tad wina wehl kahdus gadu desmitus waretu pastahweht; bet tagad winai ar fawu naudas truhkumu nopuhlejo- tees deesgan grubti nahkfees pee kahrtibas un meera tilt.

Uhdens pileena dshwibas gabjums.

Pileenam buhs semē pileht,
Slaziht masu stahbiru,
Beedrotees ar amotu,
Dstridht pasaul's radibas,
Ratus grohsht dsrnawās,
Kugus nest pa uhdeneem,
Dshwibu doht graudineem;
Wijas juhras ishtu,
Pileeni tad netristu.

Daschs zilweku behrns ir mas' bijis un leels tapis, fawā dšena-raibā muhschā gan labu gan launu redsejis un tomeht to naw peedshwojis, ko weens mas', neezigš uhdens pileens, no ka es patlaban gribu pastahstih.

Leelas juhras platā klehpi tuhstojch tuhstojcheem uhdens pilites lehkaja fanlitē silbidamees un wehja schuhpodamees, tā lustigi behrni pa fawas mahtes klehpi. Tani leelā pileenu familija bij weens dehlinsch it ihpafchi lustigs, kas ar preezigu prahtu arween augstaki uslehja neta wina brahlischi, bet ari arween afkrita atpakal mahtes klehpi. Daschreis tas peekch- rahs pee siws spurahm, lai ta to kahdu gabalinu pawisfinatu. Kad nu siws schaudija un lehkaja, tad ari pileens tam wisur lihds peldeja; kad ta uslehja us uhdens, tad ari schis, kad ta laidahs dibinā, tad ari schis. Bet pee wisahm lustehm un spehlehmi tam bij tā, ka kad tas buhtu ar kahdu pawedeenu peefeets pee uhdens wirfus, kas to arween well us augfchu. Kad nu winfch paslatijahs us augfchu un pahr sewim eerau- dšija silu debeši, tad winfch dohmaja, ka ta esohht ohtra leela apata juhra, pa kuru faule, mehnefs un swaigsnes eijohht spa- zereht. To redsoht un dohmajohht pileenam usgahja leela il- gofchanohs ar wehja palihgu usleht us mahkuteem, ar teem braukahht pa silu gaisa-juhru un no augfcheenes apluhkloht semi fawā apafschā. Tapeh3 masais pileens luhdša fauli, lai ta winu pee fewis augfchā uswilktu, ka tas winai lihds wa- retu reisohht ap pasauli. Mihilai faulei patika masina duh- schiba, tapeh3 ta pallausija wina luhgchanu; jo ta tuhda kahdus no faweem stareem semē nojuchtija, kas azu-mirlli juhrā nolaidahs, lai waretu maso piliti usremt augfchā gaisā. Bet lai masinam netruhktu zeta-beedru, kad faules stari leelu pulku no wina brahleem panehma lihds, no kam masais ze- lotajš neko nemanija, tadehl ka faules stari wisu zelotaju pulku pataisija par tahdu, ko newar eeraudsht ne pats nedš zits. Tapeh3 ari pate juhras-mahte nemanija, ka winas ohja, faule, lihds ar to maktigo dehlinu ari leelu pulku no wina brahlisheem bij aishwedusi us zitu weetu.

Wisai ahtrā skreeschanā, wifas pilites nu streidsahs faulei klahht, bet jo augstaki tahs kahpa, jo wairal winahm galwi- nas eefahla apreibi. Un kad winas deesgan augstu bij us- kahpuschās, tad tahs nahja pee kahdas gaisa-straumes; jo tur augfchā ari ir upes, eefsch kurahmi gan naw nekahda uh- dena, bet ir til weenigi migla un gais. Pileeni celehja gaisa-upē un lahwahs no tahs fewi waditees pahr juhru us tahlahm semehm. Kā mah3iti peldetaji wini schigli peldeja us preefchu, kahdas 100 juhdses weenā stundā. Til ahtri

pa gaisa-juhru peldeht pileeneem darija leelu preeku; jo pel- dus ween tee skrehja ahtrakt neta siwis un putni. Stree- dami tee brihnodamees brihnijahs, ka apafsch wineem arween zitada pasauale parahdijahs. Wini luhklojahs semē us satahm plawahmi, lihgodameem labibas laukeem, krummeem, mescheem, jahdscheem, pilssehtem un walstim. Daschā weetā semneels lauku ara un ezeja, daschā jahmeels rifschoja pa leelzetu, da- schā atkal ehrglis skrehja augfchā pee knapi redsamās pileenu familijas, it ka gribetu to apfweizinaht un tad atkal tā bulka schahwahs us semi; zita weetā daschadi putni lehkaja pa satu kohku lapahm jaunās melbijas tralinadami, un tapat tā fau- les azš no augfcheenes semē noskatahs us wisu, kas schē no- teel, tapat ari pileeni no faules bij dabujuschī spohschās az- tinas un nu til apluhkoja malu malinas. Wis' teem bij jauns un smuks, kahdu tee mahtes klehpi schuhpodamees ne- kad nebuhtu dabujuschī eeraudsht; jo juhras dibinā tee nekad nebuhtu eeraudshtuschī semneeku ar arktu, semneezi ar puku- krohni un pilssehtu ar tohrneem.

Brihnodamees un preezadamees pileeni neta nepamanija, ka faule arween semaki un semaki laisdamees pehdigi eelai- dahs juhras dibinā un pileenus atstahja tumšibā. Nu pilee- neem, kas papreefch bij bijuschī duhshigi un mudigi, usgahja behdiba, bailiba un ari aukstums. Nu ari drohshais pileens skatijahs, waj newaretu dabuht pajumtu, par nakti pawadiht. Winam patika wismihtaki us semes pahrguleht, kas ar faweem seedofcheem un satofcheem mescheem un klajumeem tai jo mih- ligi bij preti smaidijusi. Tapeh3 pileeninsch peh3 pileenina lehni un neredšani nolaidahs seinē laukā un tihrumā. Jo semak tas nahja, jo smagaks tas palika, kameht pehdigi pats fahchdša, ka pamasinam bij pahrwehrtrees no neredšameem twai- teem par redsamu pileenu. Winfch fahla kritt un krita ar- ween ahtrak, kameht pehdigi uskrita us weena rohschu pudura. Weenā pufē usseedeja pumpurinsch, atwehra tam fawas durw- tinas; pileens tur ahtri eefschā eelihda un tani satā naminā atrada smuki fataisitu gultinu preefch naktš atdujas.

Kad rihtinsch auša un austrumā debes' nosarka, tad pi- leens jaw bij mudris un ar spohschahm aztinahm luhklojahs, ka winfch fawu naktš dušu bij pawadijis eefsch rohschu la- pinu gultinas, kas nu faules jaunās staroš rahdija fawus tā launigi nosarkuschus waidšinas. Nu winfch schigli isch- lahš no fawas smarshotas sedu gultinas un noschdahs us puku-lapu malinas. Schē winfch fagaidija faules pilnigu ussezschanu, un kad ta jaw bij gabalā, tad pileens tā usfauza: „Labriht, mihla faule! tu gaismas-kehneene!“ Saule pree- zajahs pahr pileena apfweizinaschanu un lika fawai siltai gaismai tam azis eefpibdeht, kas nu spohschī spiguloja tā dimanta graudinsch. Bet pileens siltumu fajtis luhdsahs: „Mihla faule, nem mani atkal pee fewis, lai es tawā gaismā waretu zehoht ap semi, pa pasauli!“

Saule atkal pallausija pileena luhgchanu. Winas silti stari willa to us augfchu un tas lustigi gaisā zeldamees li- dinajahs pahr pilssehtahm, laukeem, kalneem un lejahm. Bet kad deena arween tapa karstaka, tad pileenam spehli nogura un winfch gribeja apmeštees un faulitē deenwidu isdufetees. Bet wina gaisa-zetā ne-atradahs neweenas satas sahlites, ne- weenas seedofchās rohsites, kuras ehnā schis peekufis zelotajš buhtu warejis atpufstees. No leelas nogurshanas pileenam azis speedahs afaras un winfch fawās behdās raudadams fajija: „Mihla faule, es esmu lohti peekufis, tadeht laid mani

atkal semê uf saleem tihumeem jeb pee juhreas, manas mahminas!"

Un kuapi ka winfch tohs wahrduß bij issajijis, tad winam blakam tuhstosch tuhstoscheem balsinas pazehla tahdu pat luhgſchanu. Tahs balsinas nahza no wina braslischeem, kas neredſama buhſchana uſtizigi tam duhſchigam bij palak peldejuſchas, pa wehju un gaiſu. Saulitei bij ſchehl mihtu pileennu, tadehl ta ſuhtija wehſu wehjinu, kas tohs ſadſina kophâ weenâ pelekâ mahkuli, kas jo tuwal kophâ eedami tapa arween leelaki un ſmagaki.

Deefa migla tohs apnehma, tadehl tee weens ohtru newareja paſihteß un tapeh; arween tuwal weens pee ohtra peeſpedahs, kamehr tee nemaß nemanohß pahwehrtahs par reßſameem pileeneem. Nu tee par brasleem paſihdamees rohlu-rohkâ kerdamees ſchigli ween riteja no gaiſa semê. Augſchâ gaiſß ruhza un ſchnahza un apakſchâ uhdens plunkſchkeja, tad pileenu pulks no debefim semê riteja un zilweli ſawôs mahjoklôs lihſdami ſajija: "Leetus lihſt."

Kahda pileenu dafa nokrita uf augſta kalna un pee teem bij ari muhſu duhſchigais juhreas dehlinſch. Tahda augſta kriſchana teem nedß ſahpeja nedß ſtahdeja, un tee wiſi ſawam duhſchigajam braslitim no kalna uf leiſu palattejeja, kâ ſaldatini ſawam generalim. Drihß atkal leels pulks bij kophâ, kas nu jo zeetaki weens pee ohtra turejahs, ka pehdigi iſauga par leelu meſcha upi, kas burſgulodama un lihſumodama tejeja duhſchigi uf preekſchu kâ jauneklis ſawâ jjaunibâ. Kad tee tezedami nahza pee kahda aſa, ſpija afmina, kas teem ſpihtigi zetâ ſtahweja, tad wiſi jo preejigi raudſija, kurfch papreekſch tam waretu pahri pahrieht un muhſu pileenu generalis lehza par wiſeem augſtati. Lehkodams tas uſlehza uf kahda ſemen-ohgu pudurina, kas turpat upmalâ ſtahweja, lihda tad ſintahrigi eekſch balteem ſeedineem jeb noſehdahs uf ſarlanahm ohdſinahm, it kâ gribetu paraudſiht kâ winas ſmeke. Kahdreis tas ari uſlehza uf kahrkla lapas, kas ſawus ſarus pahr uhdeni ſteepa, uf kureenes tas til ilgi ſchuhpojahs, kamehr uhdeni eekrita un tad atkal ar ſaweem braslischeem kerſidamees tejeja pa upiti uf upi, pa upi uf juheu pee mahtes.

Kad nu tee kahdu gabalu tã bij kophâ tejejuſchi, arween uf leiſu dohdamees, tad tee ſawâ preekſchâ iſdirda kahdu flabefchannu. Tuwal nahluſchi tee eeraudſija namu uf uhdena; preekſch nama durwim ſtahweja diwi leeli apati afmini un weens ſirgs ar tuffcheem rateem, eekſch kureem apputejis wihrs zehla baltus maiſus. Apakſch nama weenas puſes leels rats pats beß miteſchanas grohſtijahs un uhdens pahr winu gahſahs pahr kaku pahr galwu kriſdamis.

Tas nams bij ſudmalas jeb uhdens dſirnawas. Gekſch ta leelais uhdens-rats diwus miſſu afminus til ſchigli danginaja kâ ſehns wilzinu. Dee bij dſirnu afmeni, kas ſchigli ſtrahdaja zeetus graudus par ſmalkeem milteem ſabersdami. Bet kas bij tas warenais miſſens, kam til dands ſpehka tohe leelus ſmagus afminus beß peekſchannas rinki greeß un grohſiht? Tas nebij nekas zits ka muhſu maſee pileeni, kas pa tuhſtoſcheem weenodamees uf rata til ſtipri mina un lehza, ka kam gribedamam negribedamam waijadſeja ſuktees un rinki greeſtees. Al, zil maß ir weens uhdens pileens un zil maß tam ſpehka, bet kad dauß tahdi maſini kâ brashti weenprahtigi ſaweenojahs, tad tee dabun miſſu ſpehku, kas eepſehj iſdariht miſſu darbus! Muhſu uhdens pileens ar ſaweem braslischeem

lehza it duhſchigi uf leela rata par neko nebehdadams; jo lai gan tas pahr kaku pahr galwu semê gahſahs, tad tomehr tas apakſchâ ne-atrada ſawu kapu, bet atkal zehlahs augſcham no putodama mutala un tejeja ſawu zetu uf preekſchu.

Tas uhdens zekſch gahja uf leelu dihti, eekſch kura peldeja ſohſis un pißles un kura malâß wardes bij uſzehluſchas ſawu miteni, kas ſaulite ſildidamees kwarſchkeja un ſawôs kurfulôs rahplaja. Dihka dibinâ mahjoja karuſes un lihni, kas galwas no uhdens iſbahſdami ſaulite ſildijahs. Tas pileenam dands preekus darija un winfch apnehmahs kahdu laizinu palikt ſchini maſâ paſaulê un ar teem dſihwneekem iſlihgmotees. Weenu pißli winfch iſwehkeja par ſawu kugiti, ar ko tas braukaja uf labu un kreißu puſi, pret ſtraumi upite un pa ſtraumei eekſch ſudmalu dihka atpalak. Wardes bij wina ſirdſini, uf kurahm tas drohſchi kahpa, lai waretu iſſaht ſpa-zereht pa ſalahm plawahm rahpus un lehſchus.

(Turpmal weſt.)

Sibirija, Kihwas rohbeſchas, Amur-ſemes.

(States N 8. Beigums.)

Bet nu greeſimees atpalak pee Sibirijas leetahm, un it ſewiſchti pee Amuras-ſemeem: Weenam wihran it ſewiſchti par Sibirijas uſplauſchannu patejiba nahlahs. Tas ir generalß graß Murawjewß, kas 1847. par Riht-Sibirijas general gubernatoru bij ezejlets. Schis it labi ſaredſeja, ka Sibirija tã ſakoht no wiſas paſaules iſſlehgta bij, un ka ta beß labahm ohſtahm ir kâ darba ſpehzigß wihrs ar ſajeetahm rohlahm. Tikai zaur Amur upes eedabujchannu wareja tapt lihdehts. Wina pirmais darbs bij Kaſaku ofſzeeri Waganowu ar kahdeem pawadoneem iſſuhtiht Amur apgabalu iſluhloht. Tas iſgahja 1848., bet naw wairs nelad atpalak greeſees. Laikam no tureenes eedſintajeem buhs noſiſts; jo ari Kihneefchu walidiba iſteizahs par winu neko neſinoht. Tomehr tas Murawjewu ne-iſbeedeja, winfch 1850. atkal pawehleja Amuras apgabalus iſmekleht un 1854. pats pa Amur-upi nobrauzja lihds Klufai-juhrai. Pa wiſeem ſcheem gadeem tika ſipri ſtrahdahts ar ohſtu eekaiſſchannu un upes dſitumu un zetu iſmekleſchannu. Ari kahds no muhſu Latweefchu brasleem, Kurfemneeks, ja nemaldohs no Kerklines pagafſta Zehlab Gutmannis wahrda, ſaldatu deeneſtã buhdams generalu Murawjewu Amur-upi iſmeklejoht pawadija. Winfch bij matroſis bijis un uf Amuru un atpalak braukdamis bij Ameriku un Klufajuhreu apbrauzis. Wina peedſihwojumi aprakſiti Latv. awiſes 1855. waj 56. gadã kahdôs 5 numuros. Ari zitas leetas dehl ſchis brauzeens bij nepezeefchami waijadſigs. To ſchãl laikã patlaban bij iſzehlees Krimas karſch un Murawjewam bij joſteidsahs Kreewu kara-luges Klufajuhra ar pro-wijantu un kara waijadſibahm apgahdaht. Gan Kihneefcheem tahda dariſchannahs nebij pa prahtam, bet Kreewi par Kihneefcheem dands neko nebehdaja. Un 1858ã gadã uf traktatu ſanahluſchi nolihga daſchus ſemes gabalus kophâ walidht. Tatſchu ſchis nolihgums paſtahweja til 2 gadus, un 1860ã gadã zaur ihpaſchu noderibu wiſa Amurija Kreewem weeneem peekrita.

Nu eefahjahs preekſch Amurijas jauna dſihwe. Jaunas pilſſehthas tika gruntetas; andeles zeli eekaiſiti. Koloniſti no Kreewijas, ihpaſchi Kaſaki, tika turp aizimati uf nomeſchanohs. Kur lihdi ſchim til wahja main-andele bij paſiſtama un retas Kihneefchu waj Mandſchuru laimais bij eebraukſchas, tur

fabza flaiſti pehz Giropeefchu wiſhes buhweti kugi braukaht. Par wiſahm leetahm Kreewijas walidiba gahda, ka lai Riht-Sibirijas un Amurijas andele waretu uſplaukt. Tapehz zeeti ruhpejahs par ohſtu iſlaboſchanu, doſahm, uguns-bakahm. Jaundibinatahs pilſſehtas teel uſ ilgaku laiku preekſch wiſahm ee- un iſwedamahm prezehm par brihwohſtahm noſajitas. Pehdeja laika jaw ari dauds teel runahts no dſelſzeleem. Maſ gaddos tur dauds, lohti dauds darihts; tomehr preekſch til leelas ſemes lohti maſ. Un tas wiſu truhkumu leelakais ir zilweku truhkums. Wiſa Riht-Sibirija til druſzin pahraſ par 1 miljonu eedſiwotaju, wiſus eedſimtohs lihds rehſinoht, no kureem, ka prohtams, preekſch ziwiliſeretas paſaules lohti maſ kaſ atlez. Paſcha Amurija til lihds 70 tuhkſt. eedſiwotaju, to ſtarpâ 25 tuhkſt. eedſimufcho, 35 tuhkſt. Kreewu koloniſtu un 15 tuhkſt. ſaldatu. Zil maſ laufchu ſkaiſls preekſch tahdas ſemes, kaſ taſ dauds, dauds milionus uſtureht ſpehtu! Tadeht wiſu, kaſ lihds ſchim tur darihts, til par pamatu, par ſalni tam leelam kultuweereſchanas darbeem waram uſſkatiht. Bet attiſtibas aſns tur taſ jaw atrohdaſ un ſchis aſns ſawâ laika beſ ſchaubiſchanahs bagatus auglus neſihs.

Amurijas ſemes auglu bagatibu til uſſkatiidami jaw waram pahrelezinatees, ka ſchi ſawâ laika ſlawena kulturâs ſeme taps un ka it ihpaſchi tirgoſchana ſche brangi warehs uſplaukt, kad tilai peenahzigs laufchu ſkaiſls te buhs un wiſus tahs ſemes bagatibas awotus ſahls uſſleht. Beſgaligi ne-aſſinami leeli ſkaiſti meſchi, kaſ tohs labakohs andeles kohlus preekſch buhwes iſdohd, tur apklahj nemehrojanus ſemes ſtreklus. Ahboti, pluhmes un ziti dahra-augli, kaſ Sibirija lahga ne-iſdohdaſ, Amurija aug wareni. It wiſas Giropas labibas fortes tur atrohdaſ to derigato ſemi un iſdohd bagatu ptahwumu. — No lohpu-walſis buhtu peeminami, ſiwis un kaſcholſwehri. Gau ſinams ar ſemes uſplaukſchanu ſiwis, kaſ pee eedſimteem ta leelaka bariba, eetu maſumâ, ka taſ jaw tagad ar kaſchoka-ſwehreem noteek. Bet uſ ſcho wiſu namaſ neſkatoht, ſche atrodam preekſch mahjas-lohpu audſinaſchanas to derigato apgabalu. Simtahm kwadrat-werſtes ar to labako ganibu welkahs gar Amur un zitahm upmalahm, kaſ miljo- neem aihu, brauzamu-un raga-lohpu uſtureht ſpehtu. — Starp kaſchoka ſwehreem to pirmu weetu eenem zautes. Schis taſ ſelta ſliſſis (Blieſ), to eemantoht ſimteem medineeku iſgahja, un Amurijas atraſchanai un eenemſchanai zetu ſataiſija. Tomehr wiſſkaiſtakas zannu-ahdas dabu tahlak uſ Seemeteem pee Dhotſkas juhras. Beſ tam ari wahweru un lahſchu ahdas teel leelâ pulkâ eeguhtas.

Ari minerali apſohla leelu bagatibu. Un ſche nahkamibai jo kupla eenemſchana gaidama, zaur to kalnraktuwes, kaſ lihds ſchim til ne-aſſkarams krohna ihpaſchums bij, tagad ari priwat-laudim rohka dohtas. Almin-ohgles atrohdaſ gar Amurupi. Ari ſeltu un dſelſi dauds weetâs atrohdaſ.

Sinams, wiſas ſchahs bagatibas wehl lihds ſchim ne-aſſ- ſahrtas gul ſemes dibinâ. Ihpaſchi par dſelſi runajoht jaſaka, ka taſ Amurija ir nepeezeeſchams truhkums. Angleeſchu zelotajs Nadde ſtahta: „Dſelſis truhkums Amurija ir til leela, ka kihri jabrihnahs, ka laudis beſ ſcha til nepeezeeſchama metala, kaſ wiſos laikos wiſahm tautahm pee uſſelſchanaſ til leela lihdselſis bijis, gandrihs beſ ſcha peeteek. Pee kahda bagata kaſaka atradu ſpeegetus, kaſ kaſes 150 r. f. maſſaja

un tſchetras ſchahdas weltas mehbeles karajahs weenâ iſtabâ. Bet wiſa ſaimneeziba neweenas weenigas naglas newareja at- raſt; un kad wajadſeja meſchâ kohlus jirſt, tad kaſtru reiſ pee nahburgeem pehz zirwja gahja. Wiſa apgabalâ til weens weenigs kalejs atradaſ, kahds puſakls Tunguſeets, kaſ ſawu darbu pehz tſchiganu wiſhes uſ klaija lauka ſtrahdaja un par gadu, ja dauds, 3—4 pudi dſelſes iſbruſkeja, kahdus ſlittus frampjus waj zitas praſtas maſas leetas pataiſidams. Bet taſ paſchâ weetâ dſihwo kahds turigs wihrs, kam wairak ka 1000 ſirgu un til pat dauds raga-lohpu, un waſarâ ildeenas wairak tuhkſt. ſtohpus peena ſlauz. Bet no wiſa ſcha peena ihpaſchneeks nekahda eenahkuma neprata dabuht.

Lauſchu, wairak laufchu preekſch Amurijas wajadſigs, un wiſeem truhkumeem buhs lihdselſts. Un teeſcham, koloniſti pa ſimteem un pat pa tuhkſtoſcheem iſgad' dohdahs uſ tureen, uſ tahleem auſtrumeem jaunai ſemei jaunu dſihwibu un jaunu ſwehtibu neſt. Eedſiwotaju ſkaiſls iſ no gada leeliſki wai- rojahs. — „Ziwiliſazija eet uſ wakareem,“ bij wiſas paſau- les ſpreedums. Un gadu tuhkſtoſcheem ilgi taſ ari ta pee- pidijahs, ſahkoht no Egiptes uſ Greekiju un Italiju un pahr par juhru uſ Ameriku. Bet Giropas un Aſijas ſemela ſe- mes apſkatoht ſchis ſpreedums muſſu deenâs apgahſchahs. — Ziwiliſazija ſche eet uſ rihteem. Behrſinſch.

Sina pahr uſſaukteem Rihgâ.

Pehtera-un Dohmae-baſnižâ: leſteris un ſtohlmeſtars Karl Ul. Ed. Blumenau ar Luiſ, Horna atr., dſimufe Ruſching. Ande- les-kommiſ Heinr. Fr. Ed. Schablowsky ar Luiſ Ugn. Schwarz. Mahzijas pawalſtneeks Albert Kohl ar Mariju Scheuermann. Gert- rudes-baſnižâ: diſchleru ſelis Martin Bember ar Juliju Preiſs. Kalejs Ditto Rudolf Delwig ar Annu Janſchewig. Andrei Marti- ſohn ar Annu Gert. Kalnin. Jeſus-baſnižâ: Gâſes-ſtrahneeks Jahn Arrais ar Annu Batter. Pulkſtenu taiſtaju palihgs Michel Karl Rowalewſky ar Dor. P. Kronberg, dſim. Kroeger. Melderis Karl Vogel ar Elſ. Breebe. Kutiſcheris Juris Gluſbe, noſ. Swille, ar Kebrſtu Stalberneeks. Bekeru ſelis Jul. Friedr. Steger ar Math. M. C. Saufing. Fabrika-ihpaſchneeks Karl Richard Thomſon ar Mariju Nat. Dombrowska. Strohberis Ignatins Jaſinſky ar Abelt Genr. Torſtenſohn. Kutiſcheris Adam Suſtenceel ar Lawiſſi Ullmann. Gwardiſts Jahn Dſiſ ar Scharl. Mariju Greybowſky. Mahjas ſtohlotajs Chr. Wilh. Heidemann ar Soſiju Malw. Schmidt. Peh- ter Baumann ar Mariju Schobte. Jahn-baſnižâ: Biletneeks (Capitaine d'Armes) Andrei Seegel ar Luiſ Alibi Jakobſohn. Sub- turs (Beſucher) Anſche Martiſohn ar Margareetu, dſim. Sprohgis. Kugu-zimmermanis Ernt Friedr. Treuland ar Juliani Lahme. Ju- ſtin Kugiſti ar Katarini Juliani Krumin. Saldats biletneeks Edu- ard Klawin ar Eliſabeti Koſlowſky. Mahrtinu baſnižâ: Sulainis Jahn Arradiht ar Annu Batter. Dſelſzela ſtrahneeks Dawid Kerrin ar Amaliju Puhrin, dſim. Hermann. Saldats Janis Weeg- lais ar Greetu Dalbing.

Atbildes.

- P. B. — D. Juſſu attaiſnoſchanaſ-ralſtu til dabujam tai 26. Febr. Ne- waram iſpraſt, la wiſch til ilgi warejis nolawetees.
- Th. D. — S. Zaur pahſkatiſchanoſhs notizis, la Jums doſchi numuri wai- ral peeruhiti; turmal wiſs buhs lahretiba. Schellahſ iſſalam to luhgſchanu ziteem M. w. zeen. laſitajeem, kam numuri wairak jeb ma- ſal teel iſſtelleit, tee lai pee laika numo to paſino.
- Try Herepoony — Zapuzze. Bibiemes Latweeſchu dſeefnu grabmataſ ſchim brihſcham naw dabujamas. Kaſ beidſamâ druſa iſnahja, tabs ita par nederigahm atmeſtas. Ka dſire, tad jaumas drulas dſeefnu grab- mataſ, kaſ tagad teel drulatas, buhſchoht waſarâ dabujamas un maſ- ſaſchoht ne-eſeetas 60 lap. ka ſenat. Sinams, ja eſeſchjums ſmal- laſ, tad ari grabmata dabgata. La no Jums peemineſta ſprebiſu grabmata lihds ar peeruhitiſchanu pa paſti maſſatu 1 rbl. 60 lap. Redatſija.

Eludinafchanaš.

Wislakabohs un ihstenohs

Anglu bohmwilnas deegus

preefch aufchanaš

wiſōš numurōš un wiſāš pebrivōš, lā ari drufatūs deegus wiſadōš muſterōš un leelāš iſwehlēs, pahrdohdu tagad par ihpaſchi

seminateem zeneem.

Pirzeji, audeji! leezeet ſcho wehrā!!

Tablak peedahwaju wiſadus **audeflūs** preefch **krefleem** un **gultas-drah-nahm**, **ſeemas**: un **wafaras bukfīnus**, **peleku**: un **melnu tuhku** un **wiſadās wadmalaš** par ihpaſchi **lehteem zeneem**.

P. Lerchendorff,

Kalku- un Schkuhru-eelu ſtuhri N° 13.

Sahdſenes pagafam (Madlines draufš) ir no 23. April ſch. g.

ſkohlotajs un ſkrihwercis waijadſigs, tapeh; teel wiſt kaš ſchōš amatus ſchē peenemt grihetu, uſaijinati ar ſawahm leezibahm tai 8. Merz ſch. g. deht notaiſchanaš Sahdſenes pagafā-namā atnahft.

Sahdſenes pag. waldbā, tai 12. Februari 1876. Pag. wezafajš: M. Maulin.

Draudš. = ſkohlotajš.

No Surgeem 1876 gada tišs Diktu draudſes-ſkohlā (Walmereš kreisē un Diktu bašn.-dr.) jaunš ſkohlotajš peenemtš. Tee, kuri ſcho weetu griš peenemt, lai deht pahrbaudišchanaš un aieſtatu uſrahdiſchanaš wiſuwehlaki lihōš 30. Merz ſch. g. pee tureenēš mahžitaja **Bernhard I.** peeteizahš.

Baron v. Wolff,

Diktu bajnizāš-preefchneekš,

Pagafā-ſkohlotajš

ir waijadſigs **Pabbafchu pagafā** (Krimuldaš dr.), kaš ſcho weetu grihetu peenemt, lai ar waijadſigahm leezibāš ſihmehm tai 11. Merz 1876 pee Pabbafchu pagafā-waldbāš peeteizahš.

Pabbafchu pag.-wald., tai 23. Februari 1876. Pag. wezafajš: S. Tidrič.

Draudſes-ſkohlotajš,

kaš Jaunpils draudſes ſkohlotaja un eſrgelneeta weetu no Surgeem f. g. wehletohš uſnemt, lai ar ſawahm leezibahm peeteizahš lihōš 7. Merz Jaunpils mahžitaja muiſchā, kur klābtataš ſinaš dabujamaš pee mahžitaja: **Kungendorff.**

Gruntigi mahžitš

anglu- un ſaknu- dahrſneekš

war Februar mehneſi labu weetu uſnemt Skultē (Abiamūnde). Labaki patihkamaš neprežehtš buhtu. Skultē aridjan Surgōš labi iſmahžita **weiche-reene** war weetu uſnemt.

Zaur ſcho paſinoju, ka eš Rihgā par

adwokatū

eſmu nometeš un ka teeſaš dariſchanaš ideenāš, beſ iſwehtdeenaš un iſwehtu-beenaš, eſmu runajamš: preefch-puſdeenas no plift. 9 lihōš 11, pehpuſdeenas " " 3 " 4.

Rihgā, 21. Febr. 1876.

Alphons Buettner,

hojgerichtš- un rahiš-adwokatš Kalku-eelā N° 7, 2 trepeš augſti.

Gulbenēš pils keegelū-zepliš

tišs no Surgeem ſch. g. walā un teel meſlehtš weenš kreetniš keegelneekš, kaš war labāš leezibāš-ſihmēš uſrahdiht un kaš eeſpeh; 200,000 keegelūš par gadu ar rohtāš-preſi ſagatawoht.

Gulbenēš pils muiſchāš-pahrwaldiba.

Saflankā, 4 werſti no Rihgāš, Rihgāš-Saſſenhoſ tuwumā atraſdamahš ſemeš teel pret **gruudu-zinſi** iſdohtāš. Turpat teel ari dſeſſš-jeka tuwumā buhdamaš **damf-maſchinas dſernawaš**, kweaš it ihpaſchi preefch fabrika eeritkeš ir gauſcham derigāš, **iirentetaš** jeb **pahrdohtāš**. Tuwalaš ſinaš ir dabujamaš turpat pee muiſchāš waldbiſchanaš, tā ari:

B. Eugen Schnafenburga

lantori, prei birkſchāš namam.

No jeſureš atwehlehtš. Rihgā, 27. Februari 1876.

Dreikehtš un dabujamaš pee bilſchu- un grahmatu-dreiketaja **Ernſt Plates**, Rihgā, pee Behtera bajnizāš.

Tē klāht peelikumš ar ſludinaſchanaš.

Ringāš ſawſtarpiga mobiliju apdrohſchinaſchanaš beedriba.

Beektbeen, tai 5. Merz 1876. pulſt. 7 wakarā leelaš **Gildeš** apatſchejā ſahlē

ahrkahrtiga general-japulze.

Deenaš kahrtiba: galiga noſpreefchana pahre pahrwaldibaš preefchſtitumu pahre iſmaſkaſchana (Liquidation).

Pahrwaldiba.

Gewehrojamaš.

M. Behreſi (M. Börfen), dahrſneekš, naw eevadeš Rihgā **Jumprawu-eelā** Nr. 9, lā to bija teizis, un tamdeht teel luhgāš, waj pats nonahft jeb ſawāš leezibāš ſihmēš aiſſubhiht uſ Skultē (Abiamūnde) muiſchu.

Freitag von Loringhoven, Skultēš leelſtunga.

Seenš

ir pahrdohdamaš **Krimuldaš** Jaunā-muiſchā.

Labāš

ſchahwetāš auſaš

ir dabujamaš laſteem un mehreem par 140 un 145 lap. Maſt. **Ahr-Rihgā** leelā eelā N° 79.

Jaunā mahja,

deriga preefch meefneeka jeb ſuhrmana, ir **pahrdohdama**. Klābtataš ſinaš dabujamaš **Ernſt Plates** l. drufatawā.

Rupjaš kweeſchu klijāš

4 rub. par birkawu

pahrdoht **Albert Drescher,** Jelgawaš **Ahr-Rihgā**, leelā eelā.

Semkohlpibaš maſchines uu laufa-rihki,

lā arli, ezeſchāš, ſeſchanaš-, damſa- un ſirgu-ſpehtu kulumāš-, labibaš ſihramaš, eſkelu-greeſchamaš maſchines, lozomobileš, ſtahoſchāš damfmaſchines u. t. pr. iſ ſloweneem ahrſjemeš fabrikeem, iſdoht no lehgera un uſ apſteleſchanaš

P. van Dyk,

Rihgā, leelā **Smilſchu-eelā** N° 1.

Maiſu lupati

teel iſkairu laiku pirkti

Baiſchkaln

papibru-fabriki, ne tablu no **Behſim** un **Kaunas-muiſchāš**.

Rihg. Latw. beedriba.

Swehtbeen, 29. Februari 1876.

humoristišs wakarš

(iſrihlohtš ar **Ad. Allunan** l. laipnigu peepalihtibū) ar

Danzofchann.

Bilketēš preefch beedreem un dahmahm 40 lap. gab., iſweſcheem lauzineeſeem 75 lap. gab. Beedru-lahrtāš pee kaſeš uſrahdamāš. Programāš pee kaſeš dabujamaš. **Sahtumš** pulſt. 8 wal; **beigaš** pulſt. 2 rihtā. **Kahrtibaš komiſija.**

7. Merzi ſch. g.

huš **Weetalwaš** dſeedaſchanaš beedribai

weefišs wakarš

draudſes-ſkohlā ar

dſeedaſchannu un runahm.

Nebeedreem 25-ſap. ja-eemalkā. **Gewefchana** zaur beedreem jeb preefchneezibu. **Sahtumš** 4 p. puſd.

Tai 17. Februar no rihta pulſt. 6 ir pee **belera Vogel** kunga nama **Alekſandera-eelā**, Rihgā, **noſagta melna** kehwe ar wiſu aiſjuhgu, kaliaš ra-gawaš ar kulbu. Kaš ſcho ſagto kehwi ar wiſu aiſjuhgu waretu uſſihmeht, war pret **10 rub. pateizibaš** algu **nodoht** **Gorkmann** kunga muiſchā, ahrpuſ **Alekſandera** wahreem.

Tai natti no 21. uſ 22. Februari ſch. g. ir **Dhlaines** pag. ſaimn. **Zahn** **Ertmann** no ſata **brahna** kehwe ar baltu peeri un wiſu aiſjubgu ar **dſeſſſaſu** wahgeem **rikuſe** noſagtu. **Kehwe** bija 3 1/2 **gadūš** meza, **wehribā** 70 rub. Kaš par ſcho kehwi un tahm ſagtahm leetahm waretu **klaidraš** ſinaš **doht** tur tašš atrodahš jeb **kweſch** **nodoht** pee **Dhlaines** pagafā-teeſaš, taš dabu

20 rub. pateizibaš: algu.

No polizejaš atwehlehtš.

Laines kalejs.

(States № 3.)

„Un waj Zuhš jaw Wilsona lungam esat sinojuschi, zif pawisam fudraba-metatu isgahjuscha nedela ir islauschi?“ tas prasija.

„Ka tad, — tas noteef arween pehz kahrtas, nedelas gala, ka Zuhš jaw to buhfeet pamanijuschi.“

„Gluschi riktigi,“ Bahwils fazija, — „Zuhš esat usdewuschi to sumu, kura schè grahamata ir peesihmeta?“

„Bes schaubichanas! Kapehz Zuhš gan ta prafat, Arnoldo kungs?“

„Nu tad, gluschi ihfi, tapehz ka Zuhš esat melis, saglis in krahpneeks!“ Bahwils skarbi atbildeja. „Zuhš tik to pusi ween esat usdewuschi, un schè ir ta peerahdichana! Salihdsinajat scho rakstu ar sawu. Es esmu peesihmejis gluschi riktigi, don Jose Ugarto, un Zuhfu blehdiba ir peenahfta!“

Don Ugarto palika bahls un drebeja dikti, ka bija ja-atpreechahs pee rakstama galda, lai nenokristu semè. Bet tas janehma wifus sawus speklus, kehra no pultes weenu dunzi, skrehja ka swehs Bahwilam wirsa. Bahwils iswilka ne-ibihjees no kules masu pistoli un mehrteja us don Ugarto. No dusmahm eekleegdams tas streiputoja atpakat.

„Ne tik ahtri!“ Bahwils fazija. „Zuhfu nodohmu es jaw sinaju un tadeht us to ari fataisijohs gataws. Zuhfu mehrs ir pilns, jo schodeen es wehl rakstijchu Wilsona lungam, lahdu usizibu un pateesibu rahda wina weetneeks un wina wirsuluhks. Wilsona kungs gan manihš, ka laiks bija schè atfuhtht weenu pateesigu zilweku. Paleekat wefeli, kungs.“

Bahwils gribeja aiseet, bet don Ugarto skrehja tam pakat un tureja to aij rohkas zeeti „Arnoldo kungs,“ tas fazija, „ne tik ahtri! Apdohmajat, ko Zuhš darat! Un klausaitees papreefschu, ko es Zums fazijchu.“

„Un kas tad tas buhs?“

„Nu tad, kungs,“ don Ugarto runaja ar drohschu bafsi tahlat, — nu tad, kad Zuhš riktigi Wilsona lungam gribat rakstih, — ka tad Zuhš gribat peerahdiht, ka Zuhfu raksts ir riktigs un mans neriktigs? Kad es nu leedsohs? Kad Niwero Zuhš usihme par melkuli, kas pehz tam tihko mani no weetas isdihht, ka patš to waretu eenemt? Kas tad kungs?“

„Tad nemjchu ihfi fakohht tohs apakfch-usluhkus un Indijaneefchus par leezineekeem!“ Bahwils atbildeja.

Don Ugarto smehjajs. „Indijaneefchus neweens nenem par leezineekeem,“ tas atbildeja, „un apakfch-usluhki jaw ne-usdrihtsteeees wirsuluhku apfuhdsieht; Zums buhs grehti mums peerahdiht, mans mihtais kungs!“

„Lai gan, man arween ir taifniba un ustiziba,“ Bahwils atbildeja.

„Nu redsefim, zif tahtu Zuhš tikseet,“ don Ugarto atbildeja. „To jaw es Zums puslihdš papreefschu waru fazijht. Kad Wilsona kungs peenems Zuhfu fuhdsibu un to gribehs ismekleht, tad tas notiks ta. Wirsuluhks liks hapirifus no weenas nodatas faukt un prasihš, zif fudraba metatu tee ir peerakstijuschi grahamata. Ubbilde buhs lihdsiga manam rakstam.“

„Gluschi riktigi, — tapehz ka wini atstahja tohs labakohs

metatus bedre, lai winus waretu prohjam fuhtht no ohtras nodatas. Tad wajadsetu atfaukt tohs bareterofus un prasihht, zif fudraba-metatu tee ir islaususchi.“

„Gluschi labi! Tad liks atfaukt tohs bareterofus un sinams tohs bareterofus no ohtras nodatas,“ don Ugarto fazija.

„Wini ari isfazihš zif metatu tee ir islaususchi, un wini leeziba buhs lihdsiga atkal manai grahamatai kohpa. To sinams, wini jaw naw laususchi tohs metatus, kuras tee hapirifi no ohtras nodatas peerakstija. Waj Zuhš mani saprohtat, Arnoldo kungs?“ Ja, ja, gudru lapsu wis tik ahtri newar fakert, un wehl wifmasat diwas, kuras weena ohtrai palihdsahs. Paleekat labat meerà, Arnoldo kungs. Zuhfu fuhdsiba paliks wifu pehdigi tatschu par meleem.“

Bahwils palika dohmigs, un israhdijahs, ka schaubitohs scho fuhdsibu gala iswest. Don Ugarto, kuresch to stipri usluhkoja, dohmaja, ka tas buhschoht meerà palikt, un ghaja tam tuwak.

„Klausatees, mans draugs, ko es Zums fazijchu,“ tas runaja ar mihtem wahrdeem. „Es rahdijchu weenu labaku zetu, kura Zums ir ja-eegreeschahs. Zeefschat klusu par wifu, ko esat redsejuschi, paleekat muhsu draugs, dalat ar mums to winestu, un — — Zums laime ir rohka! Es runaju ar Zums ka ar draugu, lai gan Zuhš peenahzat muhsu blehdibu. Staigajat muhsu zetu, un mehs tagad weens ohtram ka eenaidneeki preti stahwedami, schkirfimees ka draugi weens no ohtra. Beenemat manu padohmu, es Zums wehl reis jaku! Zahdu laimi Zuhš warbukt nelad wairs ne-atradijat.“

„Laimè! Ko tad Zuhš turat par laimi?“ Bahwils dohanigi atbildeja, it ka liktu don Ugarta peedahwaschanu us swaru. „Kad to wininu starv trijeem isdala — zif gan tur war pahri palikt preefsch ilkatra?“

„Deesgan, no kam Zuhš mas gaddš warat palikt par bagatu wihru!“ don Ugarto atbildeja.

„Bet Zuhš ne-esat nemas bagati, zif es sinu?“

„Sinams gan! Bet tik ir mana pascha waina! Spehleschana un wihns — dohmadams no jauna pildihht kules ar naudū, tas ir ta waina. Un nu, — fakat man, kungs! eenaidneeks jeb draugs?“

„Deesgan!“ Bahwils fazija ar pateesigu bafsi. „Nelad Zuhš mani nepahrunaseet, peebedrotees pee tahdas wiltibas, kurai gan dikti leelai wajaga buht, kad par pahri gadeem war palikt bagate, ka Zuhš paschi apleezinajat. Ilkatris ir sawas laimes kalejs; bet tahdu laimi kalt, to es newaru, jo mana firds apsinaschana to nepanes. Zums ne-isdewahs wis mani peewilt, don Ugarto! Paleekat wefeli!“

„Arnoldo kungs, apdohmajat jel!“ Ugarto fabihjees issauza.

„Te naw nelas ko apdohmaht,“ Bahwils atbildeja. „Waj es neredsu, ka Zuhš esat few nelaimi, negohdu un kaimu kaluschi, un lai es wehl staigaju Zuhfu pehdas? Ne, ne kad! Wilsona lungam wajaga to wifu sinahht un lai tas to leetu isschkir starv Zums un mani!“

Uu nemas wairs ilgak us don Ugarto neklausidams, tas dewahs no istabas ahra. Wilsona kunga weetneeks ar breefmigahm azim us Bahwilu noskatijahs. „Tu negribi zitadi, — nu, lai ari ta noteef!“ tas breefmigi nurdeja un kehra sawu pa-ehnas-zepuri jeb sombrero, ka waretu eet

pee fawa beedra Niwero, tam istahsticht wiſu, kaſ bija no-tizis, un pahredomaht, ka waretu notureht to draudedamu negaiſu, kaſ taiſijahs teem abeem usbrukt.

VII.

Utreebſch anahs.

Kluſu zeeſdams un ar ſawilktu peeri Niwero klauſijahs fawa preekſchneeka ſinu.

„Nu redſat paſchi ſawu dumjibu un ne-apdohmibu,“ winſch duſmigi ſajija, kad wiſu bija dſirdejis. „Buhtut ahtri no eefahkuma tai jaunai tſchuhſkai iſrahwuſchi dſeloni, jeb ſaminuſchi tai galwu, tad mums nebuhtu tagad tahda nepatikſhana. Bet par to nekaſ, jo taſ ir labi, ka Pahwils til ahtri ſawas nodohmas iſteiza.“

„Bet ko tad mehſ waram dariht?“ don Ugarto ar nahwigahm bailehm praſija. „Kad Wilſona kungs to dabu ſinaht . . .“

„Dumjiba! Ka tad taſ to dabuhs ſinaht?“ Niwero ahtri atbildeja. „Zuhs tatſchu nebuhtat tahds muſkis un lauſeet aiſſuhticht Wilſona kungam Pahwila wehſtuli? Tad ſinams mehſ eſam paſuduſchi! Bet preekſch tam ir ſahles. Wiſu wairak uſluhkojat winu, fur taſ eet un ko taſ dara, ka mums nekaſ nepaleek paſlehts. Schodeen ir deefgan un neko wairſ newar iſdariht, jo muhſu uſtizigee laudis buhs jaw pee meera. Tee dſehraji gut ſchodeen ka pee ſwehtdeenſ ſchenſoſ peedſehruſchi, iſſchlaida ſawu nedelaſ-lohni brandwihna un tſchitſcha. Bet riht, kad tee ſehni buhs iſgutejuſchees, tad ir laikſ winuſ uſmekleht un — — eefahkt dereht!“

„Bet ko tad mehſ waram dariht?“ don Ugarto praſija.

„Mehſ to waram likt nogalinaht,“ majordoma atbildeja.

„Nu kad pehz wina teek praſihts?“

„Kaſ mums dataſ? Kad iſmekleſchanas tilſ uſdohtas, tad mehſ melleſim ari lihds, bet ſinams neko ne-atraſdami. Schē ne wiſai reti paſuht daudſ lauſchu, ta ka tohs nekad wairſ ne-atrohd un teek pawifaſam aiſmirſti.“

Don Ugarto ſirdſ palika weeglaka, kad manija ſawa beedra drohſchibu. „Un fur tad taſ lai noteek?“ Ugarto praſija.

„Eſ dohmaju bedreſ preekſcha,“ Niwero atbildeja. Taſ ees riht beſ ſchaubifchanahs uſ bedri, ka jaw arweenu. Kad ſtrahdneeki wakarā ap pulkſten ſeſcheem tilſ no darba atlaiſti, tad to waijaga wehl tur aiſtureht weenu ſtundu jeb til puſa ſtundu ween, un kad taſ nu no bedreſ iſnahkſ, tad buhs jaw tumſcha nakts un wiſa apgabalā nebuhs neweenſ zilweka dwehſeles. Zuhs warat buht meerigi, don Ugarto, taſ wiſdegunſ mums ne-iſbehgſ wiſ. Gahdajat til, ka neweena wehſtule ne-aiſeet wezajam Wilſonam.“

„To eſ apnemohſ!“ don Ugarto atbildeja. „Eſ un Sauko, mehſ winu uſluhkoſim. Bet wehl weenu wahrdū. Uſ kureen mehſ winu neſiſim? Kur mehſ winu noglabafim?“

„Atlaujat to wiſu maneem laudim,“ Niwero atbildeja. „Bar druſtku ſelta-naudas un brandwihna, zil patihk dſert, tee to noglabahs til drohſchi, ka neweeneſ ſauleſ-ſtarſ to newarehſ atraſt. Bet waj Zuhs ari drohſchi eſat ka Sauko ir uſtizigſ?“

„Lihds ſchim taſ man arween ir biſis uſtizigſ, eſ nekad no wina ne-uſtizibu ne-eſnu manijſ. Taſ wairak eſ jaw tam no muhſu noſlehpumeem neſajijſchu, ka til ir waijadſigſ.“

„Par to Zumſ gan waijaga gahdaht. Jo maſaſ ſinataju, jo leelaka drohſchiba preekſch mums. Ardeewu.“

Don Ugarto no ſawahm bailehm atſwabinahtſ dewahſ uſ ſawu dſihwolli un ſauza Sauko. Taſ dabuja no ta ſinaht, ka Pahwils jaw labu laiku weenu wehſtuli rakſtoht un jaw gan wareja nopraſt preekſch ka ſchi wehſtule buhſchoht. Si-nams ta nedrihſteja nahkt weza Wilſona rohlkaſ.

„Ja, ja, eſ ſinu,“ taſ uſ Sauko ſajija. „Winſch rakſta Wilſona kungam uſ Limas-pilſſehtu un prohti uſ manu pa-wehleſchanu. Bet uſluhko Sauko: to wehſtuli tu nedrihſti nodohdi uſ paſti, bet tew to waijaga man atdoht, ka eſ wehl ko waru peerakſtiht. Waj tu ſaprohti, Sauko?“

„Sauko ſaproht!“ Rehgeriſ atbildeja.

„Labi, tad nu paſlauſi man, ja negribi atkal eet kalnu rakſt. Beſ tam apdeene wehl ſchodeen Arnolde kungu, uſluhko fur taſ eet un ko taſ dara. Man ir ſawa ſinaſchana pee tam. Waj tu man ſaprohti, Sauko?“

„Sauko ſaproht gluſchi labi. Tam waijaga atneſt wehſtuli uſ don Ugarto kungu un no azim ne-iſlaiſt Arnolde kungu.“

„Gluſchi rihtigi!“ don Ugarto meerigi ſajija. „Kad tu wiſu gudri iſdariſi, ta, ka Arnolde kungs ne neeka nepamana, tad eſ Wilſona kungu lahgſchu, un taſ tew pawifaſam no wehrgoſchanas atſwabinahtſ.“

Sauko ſmejhahſ, un dewahſ preeka pilnſ ſawa jauna kunga preekſch-iſtabā. Pehz brihtina, kad taſ weeneſ patſ bija, tad paſuda preezigā iſſklatā no wina gihmja un taſ palika apdohmigſ.

„Schē kaſ notikſ, kaſ preekſch Arnolde kunga naw labſ!“ taſ nurdeja. „Ko dariht? Eſ nedrihſtu don Ugarto apme-loht, bet eſ negribu Arnolde kungu nelaimigu redſeht! Weeneſ gauſchi labſ zilwekſ un ſauz Sauko par draugu! Ko dariht?“

Zlgi dohmaja taſ ſchurp un turp, ka gan waretu iſglahbt ſawu jauno draugu no nelaimes, bet wina baiſes no don Ugarto bija wehl arween' leelakaſ neka wina mihleſtiba preekſch Pahwila. Wiſpehdigi pehz ilgaſ dohmaſchanaſ taſ iſlikahſ, ka kad tam kaſ labſ buhtu prahta eſſchahweeſ.

„Eſ to paſinoſchu wezam Huari!“ taſ nurdeja. „Taſ buhs wiſlabak! Eſ ſinu, ka Judijaneſchi mihto Arnolde kungu, un Huari palihdſehſ tam un zeehtſ kluſu. Ta taſ ees!“

Huari bija taſ wezaiſ kalna-razeiſ, kuru Sauko bija daſchureiſ redſeiſ ar Pahwila runajoht un tadeht taſ dohmaja tam wiſu ſawu noſlehpumu uſtizeht. Til ko taſ gribeja paſlepeni aiſeet, un winu nakti uſmekleht, te Pahwils to ſauza un taſ eegahja wina iſtabā.

„Sauko, manſ draugſ,“ taſ ſajija, „nem ſcho wehſtuli, neſ to beſ kaweſchanaſ uſ paſti, nodohd to tur, un nahz atkal beſ kaweſchanaſ pee maniſ atpaſak. Nepaſaude til to wehſtuli, jo zitad ir gauſcham ſlikti.“

„Ja, Zuſu augſtiba,“ Sauko atbildeja un panehma wehſtuli. Taſ to neneſa wiſ uſ paſti, bet atdewa to don Ugarto, kaſ to beſ nekahdas kaweſchanaſ uſlauſa. Wehſtule bija rihtigi rakſtita Wilſona kungam. Wina ſtahweja rihtigaſ ſinaſ no wiſam blehdibahm, ko Pahwils ſchinis deenſ bija uſgahjiſ.

„Labi, Sauko,“ don Ugarto ſajija, wehſtuli kule bahſdams „eſ redſu, tu eſi weeneſ gudriſ ſehneſ un pateizibaſ-algu tu ari par to dabuſi.“

„Tagad nem scho rakstu un nef us pasti. Jaunais gudrais kungs warbuht waretu prasht, waj wina wehstule ir aifesta. Skreij, Sauko! Un kad tas prafa, waj wisu riktigi isdariji, tad tu jaw gan pats sinasi, ka „ja“ ir ja-atbild. Steidsees, warbuht ka tu man wehl buhfi wajadfigs.“

Sauko parehma no don Ugarto to neriktigo wehstuli un dewahs prohjam. Alpakat nahloht tam eeschahwahs prahsta pee Huari aiseet un tam wisu istahstihst. Par laimi tas atrada Indijaneeti mahja un istahstija tam wisu, ko bija darijis un ko tas dohmaja.

„Tas man naw nekahds brihnumis,“ Huari fajija. „Tee to tapehz eenihst, ka tas ir pateefigs un nabaga Indijaneeschu draugs. Bet es buhschu mohdrigs. Tas ir labi Sauko! Tu wari buht meerigs. Lai gan Huari ir wezs, ta azs ir wehl gaischas. „Gij, un zeet klusu!“

Sauko bija meerigs, ka tas wezjam Huari bija wisu istahstijis un dewahs us mahju.

Deena aigahja, ta ka nekas labs nenotika. Bahwils palika wisu zauru deenu mahjas.

Nahloshja rihsta Bahwils gahja ka arweem us Dolores-bedri, ka waretu palihdseht pee strahdneeku usraudshchanas. Wis israhbijahs tapat ka jaw papreekschu, til Bahwils manija, ka Riwero shodeen bija mihligaks pret winu neta papreekschu.

„Ugarto buhs tam wisu istahstijis, ka es wisu sinu,“ tas dohmaja, „un warbuht zere, ka es ar teem fabeedroschahs. Bet neta! Gohds eet pa zelu, negohds pa zeta-malu.“

Kad wakars jaw tuwojahs, tad Riwero kahpa no bedres, bet luhdja Bahwilu lai tas paleekoht wina weeta, kamehr strahdneeki preekschu nakts buhschoht atnahlschi. Bahwils apsohlijahs ari ar labu prahtu palikt wina weeta, neta sliktu nedohmadams. Bet til ko Riwero bija aigahjis, te ari peenahja Huari, un ischuksteja tam ausi: „Peesargaites, kungs! Zums usbruks no Zuhju eenaidneeku puses nelaimel!“

„Tas gan warbuht,“ Bahwils tikpat manigi atbildeja, „es jaw esmu fewi apdrohschinajees!“

Ar scheem wahrdeem tas atplehta sawu mehteli un diwas pistoles wina johsta bija redsamas.

Huari pallanija meerigi galwn. „Tas ir labi,“ winsh fajija. „Bet ja Zums kas notiktu, tad eegahdajat til, ka wezais Huari ir mohdrigs.“

Pehz scheem wahrdeem gahja Indijaneets pee sawa darba, un Bahwils dema gluschi meerigs sawas pawehles, ta ka starp winu un Huari nekas nebuhtu notizis.

Behdigi sita pulkstens fesch. Strahdneeki kahpa no bedres, lai ohtrai nodalai buhtu ruhmes. Bahwils eerahbija laudim weetas, un kad wisu pehz Riwero pawehles bija isdarijis, tad gribeja ari pats aiseet no bedres prohjam. Bet usluhks, kuram par nakti ween bij deenests, nelaida to wehl prohjam, gribedams par kahdahm darishchanahm sinu dabuht, un aiska-weja winu, waj nu ar sinaschanu jeb nesinaschanu gandrihi weenu weselu stundu. Behdigi Bahwils no wina wareja atswabinatees, un aigahja. Kad winsh bedres wirs-galu safneedsa, tad bija jaw tumshja nakts. Zeels klusums bija wisur, un Bahwils dohmaja pee fewis: „Ta ir weena nakts, kahda til breefmgieem nedarbeem ween par patishchanu warbuht!“ Ar kahdahm dohmahm wairak nepuhledamees winsh gahja ar ahstreem fohleem tahlat, un tuwojahs tahm mahjahm no Basko-pilssehtas, kuras netahit ar gaischi apgajmoteem lohgeem preekschu wina mihligi celuhgdami spihdeja. Papreekschu

kamehr tas winus safneedsa, tam wajadseja garam eet gar weenu fakrituschu buhdinu, kura jaw fen wairs nedshwoja, kamehr fudraba-bedres atstahstas, kuras pa winu eeshcha gahja. Winsh gribeja tai ahtri garam aiseet, bet til ko winsh tai tuwojahs, ka pehpeshi trihs tumshas zilweka-ehnas issehza no buhdinas muhen dsita pakrehsta, un klusu ka gluhnedami mescha shewri winam uskrita. Kamehr Bahwils dohmaja schaut jeb pehz palihga fleegt, winsh tika semē nogahsts, eerohshchi atnenti, faseets un buhdina wilks. Winu aifesta ta, ka tas nemas us pretitureshanohs newareja dohmaht. Buhdinas eeshchpuse bija tumshja, bet schē tee palika til kahdus azumirkus stahwoht, kamehr kahdas durwis tika attaisstas, pa kurahm mitra gangi wareja eetikt, kas laikam agrak preeksch eetikshanas atstahstas fudraba-bedres ir derejis. Ari schē nebija gaismas, bet flepkawas, kas Bahwilam bija uskritusch, israhbijahs gluschi labi wisu sinohst.

Wini wilka Bahwilu kahdus diwisimt fohjus tahlu, tad lika to us semes, sehja ap wina kruhtim un plezeem stipru striki, un tad nolaida to dsita tumshcha zauruma, kur gaisa bija til smags un sliktis, ka Bahwils til ko dwaschu wareja wilkt. Zil dsiti tee winu ta nolaida, winsh nemas riktigi newareja sinahst, bet tomehr winam israhbijahs, ka wairak ka sekunde bija pagahjuse, kamehr tas wispehdigi nonahja us bedres dibena. Winsh nokrita labi smagi us semes. Tad noslihdeja strikis no wina plezeem, un kamehr winsh to wareja fakert un pee ta zeeti turetees, tas bija jaw til tahlu, ka to wairs newareja pasneegt.

„Ar labu nakti, un labu duseshchanu!“ rupja balss kledsa no augshas us winu semē. „Mehs esam Zums gultu fataifimshi, kura Zuh ilgi warat guleht! Lihds pasaules galam!“

Balss atskaneja tumshchi wezahs bedres gangos: tad Bahwils dsirdeja aiseedamu banditu fohtus, un wispehdigi palika wis klusu ka kapā. Wehl stipris rihbeens atskaneja wina ausis, laikam durwu rihbeens, kuras augsham tika aissistas. Tad neweenas flanas wairak nebija dsirdamas! Wisaplahret leels klusums un tumshja, bailiga nakts.

No breefmahm un bailehm, kas pee ahtras usbrukschanas Bahwilam zikkahret til duhschigu sirdi bija fatreelushas, winsh palika bes atmanas. Us saweem labeem darbeem zeredams tas nebija wis dohmajis, ka jaw til ahtri un til drohschi wiltneeku atreebshchanai buhtu nagos kritis, — un nu winsh redseja fewi tahda weeta, kura wairs breefmgaka newareja buht. Saistitam, dshwam apraktam un semes klehpi paslehytam, winam ne-atlika ne wismasaka zeribas gaismina, pee kuras tas few waretu eepreezinahst un stiprinahst. Schis blehschu-stikis bija par dauds labi isdohmahts un laimigi isdarihts, ta ka winam wehl kahda zeribas leesmina buhtu atlikuse. Kad nu winu ari atminetohs, pehz wina prasitu, mekletu — kur gan lai winu waretu atrast? Neweena zilweka azs nebija to nedarbu redsejuse un blehschi, kas winu pee semes bija norahwusch, fargajahs bes schaubishchanas sawus blehscha stikus isplahpaht. Kad ari Wilsona kungs wina wehstuli dabuja, kad ari winsh nonahja Basko-pilssehta teesu tureht un sawu mahju no blehscheem kihriht, kuri winu apsaga un us beskaunigu wishi wina ustizibu nizimaja, kad winsh ari pehz Bahwila prasija, kad winsh ari pawehleja to uzihligato meleschanu, — ko tas wis winam dshwam apraktam wareja palihdseht, kura pasushchanai wajadseja palikt ne-atminamai?

Graudi un seedi.

Bagats bruhtes-puhrs.

Weens keegeluzepļa ihpafchneeks, kas par deefgan johzigu wihru parahdijahs daschās weetas, isschlija tam, kas wina wezako meitu, kahdus trihsdesmitpeezi gadus wezu, prezeschoht, tas dabufchoht 500 farlanohs puhra lihdsi.

Ne ilgu laiku pehz wina isschlišanas atradahs weens flais sehs, kas schlija keegelneeka Trihni prezeht. Prezibas leeliskam tika nodsertas, un ta ari drihs jo drihs peenahza kashu deena. Kashes gauschi lustigas un pilnigas pawadijuschchi bruhtgans noweda sawu bagatu bruhti sawa mahja. Nedelu padshwojis jaunais wihrs shka jaw dohmaht par to seewas-puhru; jo tas wehl nebija atdohts. Weenu fwehtdeenu duhschu fanehmis brauz pee sawa seewas-tehwa runaht, waj dohs jeb ne, ko schlijis.

Seewas-tehws laipneem wahredeem atbild:

„Mihlais snohstin, rihtu fajuhsdi peezus sirgus un brauz schurpu, es tew sawu schlijunnu atlihdsinafchu.“

Jaunais snohsts brauz dohmigs us mahju, jo newareja isdohmaht, kas tas gan buhs, kad ar peezeem sirgeem jabrauz. Tomehr labu ween dohmadams pirmdenas rihta eet pee laimina un dabu trihs sirgus (jo pascham diwi jaw bija), fajuhsdi un brauz preezigi pehz saweem farlaneem.

Nobrauzis pee seewas-tehwa lihds, lai nu schim dohdohht, jo esohht ar wiseem peezeem atbrauzis. —

„Nu tad labi, mihlais snohht, brauz pee zepļa un uskrauj kairam sirgam weenu simtu no teem farlaneem kegeleem, un ta tad buhsim mehsh rihtigi.“ — Kahda nu gan snohhtam sirds palika, jo tas bija dohmajis 500 farlanohs (desmit rublu gabalus) dabuht. Ko nu gan dariht, seewa ari wairs nepatihht? —

Tahdu gan wajjadseja dascham jaunektam dabuht bruhtes-puhru, kas nerauga sirds patifchanu, bet til mantu un farlanohs! —

Swehtdeenas pasifschana.

Greetina: Mem, mem, rihta buhs fwehtdeena!

Mahte: No kam tad tu meitin to sini?

Greetina: Ja, Trihne jaw plete un stehrkele sawu jauno kleiti, un taija tahdu farlanu pehrwi, ar ko buhschoht wai-gus smehreht, lai smulaka iskatotees, kad wakara Desas-krohga us danzi eefchoht. Blauwas Eduards.

Ihsts tautas draugs!

Kahdas weefibas bij weesi eefahfuschchi pahr Latweefcheem un wina tautas draugeem runaht. Us to weens krodhsineeks, kas ari bij weefu pulka, teiza: „Es ari esmu weens no Latweefchu tautas draugeem un mihloju sawu tautu no sirds.“

Weens wezihts, gohda-wihrs buhdams, drohschi tam pretim teiza: „Zuhs gan ne! Jo kad Zuhs buhtut tautas draugs un wina mihlotu, tad Zuhs wis ta nedaritu un tautas jauneklus wis us nezeleem newestu, uskawedami tohs krogga, wehlah par dsehrejeem pectaisidami.“

Krodhsineeks sawi par wainigu turedams un sinadams, ka wihsch tahds ir, wezam neko pretim neteiza. Weesi wiji

smehjahs un meta wezajam ar azim, usteifdami wina par wina drohschibu, ar ko flawenam tautas draugam musi aishahsis. Jo wini schaidri pahrsinaja krodhsineeku, ka tas bija tahds wihrinfch, kas til sawu maku mahzeja pildihht. Jauneklus tas jaw bija daschus par dsehrejeem padarijis ar to, kad tohs mihli usachma, luhgdams lai ari scho us preefchu apmellejohht un speefdams, lai til pehrf, tohs wifadi uskawedams.

Tahdu, kahds schis krodhsineeks bija, gan atradisees ari zitur papilnam, kas jauneklus wifadi krogga uslawe un nebehda, kad tee par dsehrejeem paleek. R. M.

Praktigi.

Kahds prasija sawam draugam, kas bija eegahnds gahjis tahda weeta, kur seewas-tehws bij gauscham mihnis zilweks, kas ar dascheem naidu zehla daschdeen tihri par walti: „Nu brahliti, la nu isteezi ar sawu seewas-tehwu?“

„Itin labi,“ atteiza draugs; „es jaw wina mahlu labi fatureht.“ Un nu nehmahs stahstihht ar kahdahm norunahm tas eegahnds gahjis.

Draugs to wiju kreetni noklausijees teiza: „Sm! ta jaw war tihri dsihwu welnu fatureht.“ R. M.

Sludinajumi.

Teel mekleta tahda gudriba, us kahdu wihsi waretu bankrute trihtohht palikt par bagatu wihru.

Preefch kahdahm galwahn teel mekletas smadsenes un tiks laba zena makjata, bet tela smadsenes neteek peenemtas, jo minetas galwas ar kahdahm jaw pilditas.

Kahds naudineeks peefohla par lehtu makju gohda-wahrdus, kas pee wina aiskihlati, bet naw lihds schim no to ihpafschneekem isnemti.

Palaidniba un besgohdiba fabeedrojuschahs un isdshinuschahs kahrtibu un gohdibu is mahjahm ahra. Kas scho nedarbu redsejis, tas lai peeteizahs pee tuwaka gohda-wihra.

Kam schahdi sludinajumi iscludinajami, tas lai tohs peejuhhta, tee tiks usnemti bes kahdas makjas. B—l.

Ufswelzinajums.

Tu aishahji — un draugi, radi
Pehz tewis schehli raubaja,
Un parahbu deweji gaubaja.
Ka nenahst, lihds pa-ees gabi.

Tu pahrnahzi — un las par preeku
Bij draugeem, rabeem, naudneekem —
Nu ta jaw eet ar parahdeem —
Tew apgahdaja mahju leeku.

Tur dsihwosi it klusi, drohschi
Tur neweens tewi netrauzehs,
Tur behdas tewi netramdehs
Tur maisti ehdist it tohschi.

B—l.

Atbildedams redakchrs Ernst Plates.